

หลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย
สำหรับเด็กอายุ (๓-๕ ปี)

โรงเรียนแก่งกีดสามัคคี
ตำบลกีดช้าง อำเภอมะแตง
จังหวัดเชียงใหม่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายให้มีพัฒนาการการศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อให้การศึกษาระดับปฐมวัยได้มีความพร้อมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เศรษฐกิจ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๒) แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) เป้าหมายยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑) แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) นำไปสู่การกำหนดทักษะสำคัญสำหรับเด็กในศตวรรษที่ ๒๑ ที่มีความสำคัญต่อการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความสอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนแก้งกีดสามัคคีเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูใช้เป็นแนวทางในการอบรมเลี้ยงดูเด็กและจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สร้างเสริมให้เด็กปฐมวัยได้เติบโตมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเหมาะสมกับวัย เป็นคนดี และมีความสุข เติบโตเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพต่อไป

โรงเรียนแก้งกีดสามัคคี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยเล่มนี้ คงเป็นแนวทางในการอบรมเลี้ยงดูเด็กได้เป็นอย่างดีถูกต้องตามหลักวิชาการปฐมวัยศึกษา สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นชุมชน และบรรลุผลตามจุดหมายที่หลักสูตรกำหนด

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ ส่วนนำ

ปรัชญา

วิสัยทัศน์

พันธกิจ

เป้าหมาย

จุดหมาย

ตราสัญลักษณ์

ส่วนที่ ๒ โครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

การวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สาระการเรียนรู้

ประสบการณ์สำคัญ

สาระที่ควรเรียนรู้

ส่วนที่ ๓ การจัดการเรียนรู้

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

การจัดประสบการณ์

การจัดสภาพแวดล้อม

การจัดอาคารสถานที่

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

การประเมินพัฒนาการ

ทฤษฎีที่เลือกใช้ในการจัดการเรียนรู้

ส่วนที่ ๔ การบริหารหลักสูตร

การบริหารจัดการหลักสูตร

อ้างอิง

ภาคผนวก

ข้อมูลทั่วไป

คณะทำงาน

ส่วนที่ ๑ ส่วนนำ

ปรัชญา

กล้าหาญ เป็นมิตร มีความสุข

- ก กล้าหาญ : กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก ในสิ่งที่ถูกต้องและสร้างสรรค์
- ป เป็นมิตร : มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น
- ม มีความสุข : มีอารมณ์แจ่มใส เบิกบานมีความสุข มองโลกในแง่ดี มีสุขภาพที่ดีแข็งแรงสมบูรณ์

วิสัยทัศน์

โรงเรียนแก่งกี้ตสามัคคี มุ่งพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาการตามวัยอย่างเป็นองค์รวม และสมดุลงบนพื้นฐานของวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต มีทักษะชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ

๑. ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กให้ได้รับการพัฒนาครอบคลุมทุกด้านอย่างเป็นองค์รวมและสมดุล
๒. จัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความสุขและเหมาะสมกับวัยตามวิถีชีวิตท้องถิ่น
๓. ส่งเสริมการมีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลัก ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข
๔. จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้บนพื้นฐานของความรักความอบอุ่นและมีสุข
๕. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาเด็กอย่างหลากหลาย
๖. สร้างความรู้ความเข้าใจและประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ครอบครัวและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็ก

เป้าหมาย

๑. การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้ตลอดชีวิต
๒. ผู้เรียนมีการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ
๓. บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ
๔. พัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ดี ส่งเสริมการเรียนรู้
๕. ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น
๖. การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดเน้นของการศึกษาปฐมวัย

๗. การพัฒนาสถานศึกษาตามนโยบายและแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ ๓ – ๕ ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงกำหนดจุดมุ่งหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
๒. มีสุขภาพจิตดี มีคุณธรรมจริยธรรมและจิตใจดีงาม
๓. ทักษะชีวิตที่เหมาะสมกับวัย ดำรงชีวิตโดยมีหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
๔. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร การแสวงหาความรู้ได้อย่างเหมาะสมกับวัย
๕. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย
๖. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
๗. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
๘. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
๙. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
๑๐. ความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
๑๑. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
๑๒. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

ตราสัญลักษณ์โรงเรียนแก่งกีดสามัคคี

จับมือ	หมายถึง	ความสามัคคี ความร่วมแรงร่วมใจในการพัฒนาสิ่งต่างๆให้ดีขึ้น
พระอาทิตย์	หมายถึง	ความมั่นใจ และแสงสว่าง เปรียบเสมือนแสงนำทาง ให้เด็กมีความมุ่งมั่นในการเรียนรู้
แก่งกีด	หมายถึง	แก่งกีด ของน้ำแม่แตงมีความสำคัญมากต่อการดำรงชีวิตของคนในชุมชน

ส่วนที่ ๒

โครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน ๑๒ มาตรฐาน ประกอบด้วย

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐาน คือ
มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วแล้วประสานสัมพันธ์กัน
๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ
มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว
มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
๓. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ
มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน คือ
มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้
มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตารางมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ ๓- ๔ ปี

การวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ -๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๔-๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	- มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ที่กรมอนามัยกำหนด	- การรับประทานอาหารครบ ๕ หมู่ - การออกกำลังกายเหมาะสม
๑.๒ มีสุขภาพอนามัยสุขนิสัยที่ดี	๑.๒.๑ ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำที่สะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำที่สะอาดด้วยตนเอง	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	- การเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และที่เลือกดื่มน้ำที่สะอาด	- การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน - การออกกำลังกายให้เหมาะสมกับวัย
	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	- รู้จักวิธีการรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขอนามัยที่ดี - ล้างมือให้ถูกวิธี	
	๑.๒.๓ นอนหลับพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๒.๓ นอนหลับพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๒.๓ นอนหลับพักผ่อนเป็นเวลา	- นอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอและเหมาะสม	

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
	๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา		
๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยด้วยตนเอง เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย	๑.๓.๑ เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย	<ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติตามคำสั่งและข้อตกลง - ความหมายของการคมนาคม - การวาดภาพสี่เหลี่ยมตามจินตนาการ - เล่นเกมการต่อภาพได้ - แสดงท่าทางประกอบเพลง - การเล่นเกมเรียงลำดับเล็ก-ใหญ่ - การเล่นเกมเล่นสนาม <p>การทำท่าเป็นผู้นำ ผู้ตาม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน - การฟังนิทาน เรื่องราวเหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย - การเล่นเกมเล่นอย่างปลอดภัย - การเล่นเกมบทบาทสมมติเหตุการณ์

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	๒.๑.๑ เดินตามแนวที่กำหนดได้	๒.๑.๑ เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน	๒.๑.๑ เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน ๒.๑.๒ กระโดดข้ามสิ่งกีดขวางในระดับที่เหมาะสมได้	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักและสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้ - เช่น การเดินตามเส้นหรือตามแนวที่กำหนด การกระโดดข้ามตอไม้ การเดินไม้โกงกาง เดินกะลา กระโดดหนั่งยาง กระโดดเชือก 	<ul style="list-style-type: none"> - การเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ - การเคลื่อนไหวโดยการควบคุมตนเองไปในทิศทางต่างๆ - การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง
	๒.๑.๒ กระโดดสองขาขึ้นลงอยู่กับที่ได้	๒.๑.๒ กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่เสียการทรงตัว	๒.๑.๒ กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว	<ul style="list-style-type: none"> - กระโดดด้วยการเลียนแบบสัตว์... - ปฏิบัติตามเสียงสัญญาณหรือตามจังหวะการเคาะ - รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัว - รับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสองข้าง 	<ul style="list-style-type: none"> - การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ - การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ - การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓- ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					<ul style="list-style-type: none"> - การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ - การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ -
๒.๒ ใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันได้โดยใช้มือเดียว	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้	<ul style="list-style-type: none"> - การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วยเศษวัสดุ - การหยิบจับ การใช้กรรไกร การตัด การฉีก การปะ และการร้อยวัสดุ 	<ul style="list-style-type: none"> - การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส และการสร้างจากแท่งไม้บล็อก - การเขียนภาพและการเล่นกับสี - การปั้น - การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วยเศษวัสดุ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					- การหยิบจับ การใช้ กรรไกร การตัด การฉีก การปะ และการร้อย วัสดุ
	๒.๒.๒ เขียนรูปวงกลมตาม แบบได้	๒.๒.๒เขียนรูปสี่เหลี่ยม ตามแบบได้อย่างมีมุม ชัดเจน	๒.๒.๒ เขียนรูป สามเหลี่ยมตามแบบได้ อย่างมีมุมชัดเจน	- การเขียนภาพและการ เล่นกับสี	- การเขียนภาพและการ เล่นกับสี
	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาด เส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ ซม. ได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาด เส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ ซม. ได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาด เส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๒๕ ซม. ได้	- การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วยเศษวัสดุ - การหยิบจับ การใช้ กรรไกร การตัด การฉีก การปะ และการร้อยวัสดุ	- การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วยเศษวัสดุ การหยิบจับ การใช้กรรไกร การตัด การฉีก การปะ และ การร้อยวัสดุ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> - การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี - การร้องเพลง - การทำงานศิลปะ 	<ul style="list-style-type: none"> - การพูด สะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น - การเล่นบทบาทสมมติ - การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี - การร้องเพลง - การทำงานศิลปะ
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออก	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	คุณธรรมจริยธรรม -กล้าพูดกล้าแสดงออก	<ul style="list-style-type: none"> - การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือพลอบโยน เมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ - การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน
	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น	คุณธรรมจริยธรรม - ความภูมิใจในตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือพลอบโยน เมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ - การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
๔.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านงาน ศิลปะ ดนตรีและการ เคลื่อนไหว	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงาน ศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงาน ศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงาน ศิลปะ	- การเคลื่อนไหวตาม เสียงเพลง/ดนตรี	<ul style="list-style-type: none"> - การฟังเพลง การร้องเพลง และ การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบ เสียงดนตรี - การเล่นเครื่องดนตรีประกอบ จังหวะ - การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ ดนตรี - การเล่นบทบาทสมมติ - การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ - การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่าน เสียงเพลง ดนตรี	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่าน เสียงเพลง ดนตรี	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่าน เสียงเพลง ดนตรี		
	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง เคลื่อนไหวประกอบ เพลง จังหวะ และดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง เคลื่อนไหวประกอบ เพลง จังหวะ และดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี		

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ -๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
๕.๑ ซื่อสัตย์สุจริต	๕.๑.๑ บอกหรือชี้ได้ว่า สิ่งใดเป็นของตนเอง และสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	๕.๑.๑ ขออนุญาตหรือรอ คอยเมื่อต้องการสิ่งของ ของผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๑.๑ ขออนุญาตหรือรอ คอยเมื่อต้องการสิ่งของ ของผู้อื่นด้วยตนเอง	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความซื่อสัตย์ สุจริต - ความเกรงใจ ๒. การเคารพสิทธิของตนเองและ ผู้อื่น	- การปฏิบัติตนตามหลักศาสนา ที่นับถือ - การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม - การร่วมสนทนาและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจ ริยธรรม
๕.๒ มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือ แบ่งปัน	๕.๒.๑ แสดงความรัก เพื่อนและมีเมตตาสัตว์ เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดงความรัก เพื่อนและมีเมตตาสัตว์ เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	๑. คุณธรรม จารีธรรม - ความมีเมตตากรุณา - ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน - ความกตัญญู	- การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ นับถือ - การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม - การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเชิงจริยธรรม - การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมี ความสุข - เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ เสียใจ และการช่วยเหลือ ปลอบโยน เมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
๕.๒ มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือ แบ่งปัน	๕.๒.๒ แบ่งปันผู้อื่นได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๒.๒ ช่วยเหลือและ แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๒.๒ ช่วยเหลือและ แบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง	คุณธรรมจริยธรรม - การช่วยเหลือผู้อื่น	- การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือ ปลอบโยน เมื่อผู้อื่นได้รับ บาดเจ็บ
๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้า หรือท่าทางรับรู้ ความรู้สึกผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าหรือ ท่าทางรับรู้ความรู้สึก ผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าและ ท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น อย่างสอดคล้องกับ สถานการณ์	คุณธรรม จารีตธรรม - ความเห็นอกเห็นใจ	- การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือ ปลอบโยน เมื่อผู้อื่นได้รับ บาดเจ็บ
๕.๔ มีความรับผิดชอบ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับ มอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับ มอบหมายจนสำเร็จเมื่อ มีผู้ชี้แนะ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับ มอบหมายจนสำเร็จด้วย ตนเอง	คุณธรรมจารีตธรรม - ความรับผิดชอบ - ความอดทน มุ่งมั่น - ความเพียร	- การปฏิบัติตนตามหลักศาสนา ที่นับถือ - การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม - การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตาม ความสามารถของตนเอง

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	๖.๑.๑ แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเอง	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเองอย่างคล่องแคล่ว	- การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	- การปฏิบัติตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน
	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี	- การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	- การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน - การปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาตามเศรษฐกิจพอเพียง
	๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๖.๑.๓ ใช้และทำความสะอาดห้องน้ำด้วยตนเอง	- การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	- การปฏิบัติตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน
๖.๒ มีวินัยในตนเอง	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัด และพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง	คุณธรรมจริยธรรม - ความมีวินัยในตนเอง	- การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน - การปฏิบัติตามเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน - การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ - การดูแลห้องเรียนร่วมกัน - การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
๖.๓ ประหยัดและพอเพียง	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง	คุณธรรมจริยธรรม - ความประหยัดอดออม	<ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ - การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม - การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและ การดูแลรักษา - สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม - การรักษาสาธารณสุขสมบัติใน ห้องเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมภายใน และภายนอกห้องเรียน - การใช้วัสดุและสิ่งของ เครื่องใช้อย่างคุ้มค่า - การทำงานศิลปะที่นำวัสดุ หรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช่แล้ว มาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้ว นำมาใช้ใหม่ - การเพาะปลูกและดูแล ต้นไม้ - การเลี้ยงสัตว์ - การสนทนาข่าวและ เหตุการณ์ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน
	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่	<ul style="list-style-type: none"> - ขยะและการคัดแยกขยะ - การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติตนตามหลัก ศาสนาที่นับถือ - การฟังนิทานเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					- การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม
๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และ รักษาความเป็นไทย	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ด้วยตนเอง	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ	การปฏิบัติตนตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย <ul style="list-style-type: none"> - การแสดงความเคารพ - การพูดสุภาพ - การกล่าวคำขอบคุณและขอโทษ 	- การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นไทย <ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย - การประกอบอาหารไทย - การศึกษานอกสถานที่ - การละเล่นพื้นบ้านของไทย
	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	การปฏิบัติตนตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย <ul style="list-style-type: none"> - การพูดสุภาพ - การกล่าวขอบคุณ และขอโทษ 	- การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม <ul style="list-style-type: none"> - การเล่นบทบาทสมมติ - การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน
	๗.๒.๓ หยุดยี่นเมื่อได้ยินเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทย และ เพลงสรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ ยืนตรง และ ร่วมร้องเพลงชาติไทย และ เพลงสรรเสริญพระบารมี	- วันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ <ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย - การแสดงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 	- การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นไทย <ul style="list-style-type: none"> - การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
๘.๑ ยอมรับความเหมือนและ ความแตกต่างระหว่างบุคคล	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	- การปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน	-การเล่นหรือกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน
๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	๘.๒.๑ เล่นร่วมกับเพื่อน	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย	- การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น	- การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน - การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน - การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ - การดูแลห้องเรียนร่วมกัน - การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ
	๘.๒.๒ ยิ้มหรือทักทายผู้ใหญ่ และ บุคคลที่คุ้นเคยเมื่อมีผู้แนะนำ	๘.๒.๒ ยิ้มทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยด้วยตนเอง	๘.๒.๒ ยิ้ม ทักทายและพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์	คุณธรรมจริยธรรม - ความแสดงความเคารพผู้อาวุโส	- การเคลื่อนไหวตามเสียงดนตรี - การเล่นบทบาทสมมุติการปฏิบัติตนในความเป็นไทย - การปฏิบัติตนสมวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	๘.๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลง และปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลง และปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง	- การปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน	- การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน - การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน - การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ - การดูแลห้องเรียนร่วมกัน - การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ
	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และ ผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และ ผู้ตามได้ด้วยตนเอง	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และ ผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์	คุณธรรมจริยธรรม - ความแสดงบทบาทสมมติเป็นผู้นำ-ผู้ตาม	- การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี - การเล่นบทบาทสมมุติ - การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม - การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
	๘.๓.๓ ยอมรับการประนีประนอมแก้ไข ปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอมแก้ไข ปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอมแก้ไข ปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง	คุณธรรมจริยธรรม - การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	- การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง - การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่ฟังประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
๙.๑ สนทนาโต้และเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง	- การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ	- การฟังเสียงต่างๆในสิ่งแวดล้อม - การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ - การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ - การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และความต้องการ - การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง - การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ - การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น และการกระทำต่างๆ - การรอจังหวะที่เหมาะสมในการพูด - การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
	๙.๑.๒ บอกเล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ	๙.๑.๑ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง	๙.๑.๑ เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้	- การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น และการกระทำต่างๆ	- การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน - การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน
๙.๒ อ่านเขียนภาพและสัญลักษณ์ได้	๙.๒.๑ อ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน	๙.๒.๑อ่านภาพสัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด	๙.๒.๑ อ่านภาพสัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ	- การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท รูปแบบ	- การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท รูปแบบ - การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ - การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง - การสังเกตทิศทาง การอ่านตัวอักษรคำ และข้อความ - การอ่านและชี้ข้อความโดยกวาดสายตา จากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
	๙.๒.๒ เขียนขีดเขียนอย่างมีทิศทาง	๙.๒.๒ เขียนคล้ายตัวอักษร	๙.๒.๒ เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตทิศทาง การอ่านตัวอักษรคำ และข้อความ - การอ่านและชี้ข้อความโดยกวาดสายตา จากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย - การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง - การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะและส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	- การสังเกต	- การสังเกตลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม - สังเกตสิ่งต่างๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน - การบอก และแสดงตำแหน่งทิศทางและระยะทางของสิ่งต่างๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ
	๑๐.๑.๒ จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒ จับคู่หรือเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒ จับคู่หรือเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบสองลักษณะขึ้นไป	- การเปรียบเทียบ	- การเล่นกับสื่อต่างๆที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย - การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่างๆ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	๑๐.๑.๓ คัดแยกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่สองลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์	- การจัดหมวดหมู่	- การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง
	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๕ ลำดับ	- การเรียงลำดับ	- การเปรียบเทียบและเรียงลำดับของสิ่งต่างๆ - การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา
๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	๑๐.๒.๑ ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ ระบุสาเหตุหรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง	- การคิด	- การอธิบายเชื่อมโยง สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ - การคาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล - การมีส่วนร่วมในการลงความคิดเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล
	๑๐.๒.๒ คาดเดาหรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น	๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น หรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล	๑๐.๒.๒ คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น หรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	- การคาดเดาหรือคาดคะเน	- การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น	- การคิดและการตัดสินใจ	- การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา
	๑๐.๓.๒ แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุปัญหาและแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา	- การแก้ปัญหา	- การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างรูปแบบ

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
๑๑.๑ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองโดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองโดยมีการดัดแปลง แปลกใหม่จากเดิม และมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	วิธีการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงานศิลปะอย่างถูกวิธีและปลอดภัย เช่น กรรไกร	<ul style="list-style-type: none"> - การรับรู้และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน - การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหวและศิลปะ - การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่าง รูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย
๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การเคลื่อนไหวร่างกายในทิศทาง ระดับและพื้นที่ต่างๆ ๒. การแสดงท่าทางต่างๆ ตามความคิดของตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ - การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ - การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ - การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขยับ การจับ การโยน การเตะ - การเล่นเกมเล่นสนามอย่างอิสระ

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	๑๒.๑.๑ สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง	๑๒.๑ สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น	๑๒.๑.๑ สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง	- การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว	- การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว - การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ - การสืบเสาะหาความรู้ เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ - การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล และนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย
	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ	- การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	- การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว - การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ
๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการที่มีผู้ชี้แนะ	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการของตนเอง	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง	- การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว	- การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว - การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ - การสืบเสาะหาความรู้ เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ - การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล และนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ	<ul style="list-style-type: none"> - การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ - การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ - การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ

ส่วนที่ ๓

การจัดการเรียนรู้

โครงสร้างหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้การจัดประสบการณ์การศึกษาปฐมวัย อายุ ๓-๕ ปี

สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	การบูรณาการตามศาสตร์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
			คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คุณธรรม/เศรษฐกิจพอเพียง/ภูมิ ปัญญา
๑	ก้าวใหม่ได้เรียนรู้	-ชื่อครูประจำชั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/ชั้นเรียน/ครูพี่เลี้ยง -ของใช้ประจำตัวเด็ก -การปฏิบัติตนในการใช้ห้องน้ำ -การเก็บของเข้าที่ -การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร	จับคู่กับจำนวน	ทักษะการสังเกต	ร้องเพลงชื่อของเธอ	GOOD MORNING	มอบความรักความอบอุ่น
๒	ชื่อของหนูก็มี	-ชื่อเล่นสัญลักษณ์ของตนเอง -ชื่อ-สกุลของตนเอง -ชื่อ-สกุลของเพื่อน -คำนำหน้าชื่อ /เพศ/อายุ -รูปร่าง ลักษณะ หน้าตา	นับจำนวน ๑ -๕	ทักษะการสังเกต	-บอกชื่อของตนเองครูและเพื่อนในห้องเรียน	NAME	มารยาทเรียบร้อย
๓	เด็กดีมีวินัย	-การปฏิบัติตนตามกฎของห้องเรียน -การเก็บอุปกรณ์และเครื่องใช้ในห้องเรียน -การใช้ภาษาสุภาพ -การช่วยเหลือตนเองในการรับประทานอาหาร	รู้จักเลข ๑ เปรียบเทียบใหญ่-เล็ก	ทักษะการสังเกต	รู้จักพยัญชนะ ก	Good Buy	มีวินัยในตนเอง

สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	การบูรณาการตามศาสตร์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
			คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คุณธรรม/เศรษฐกิจพอเพียง/ภูมิปัญญา
๔	สุขสดใสในร่างกาย	-หน้าที่และการดูแลรักษาตา -หน้าที่และการดูแลรักษาหู -หน้าที่และการดูแลรักษาจมูก -หน้าที่และการดูแลรักษาปาก -หน้าที่และการดูแลรักษามือและเท้า	รู้จักเลข ๒	ทักษะการสำรวจ	รู้จักพยัญชนะ ป	Good evening	มีคุณธรรมด้านการรักษาความสะอาด
๕	แสนสบายกินดีมีสุข	-อาหารดีมีประโยชน์ -การทำความสะอาดมือ -สุขนิสัยในการขับถ่าย -การทำความสะอาดปากและฟัน -การทำความสะอาดร่างกาย	รู้จักเลข ๓ เปรียบเทียบ อ้วน-ผอม	ทักษะการทดลอง	-บอกชื่ออาหารที่เคยรับประทาน เช่น ไข่ผะโล้	Hello	รับประทานอาหารหมดจาน
๖	ทุกทุกวันออกกำลังกาย	-ชนิดของการออกกำลังกาย -การปฏิบัติตนในการออกกำลังกาย -การเล่นเครื่องเล่นสนาม -ประโยชน์ของการฝึกผ่อน -ประโยชน์ของการออกกำลังกาย	-รู้จักเลข ๔ เปรียบเทียบ ใหญ่-เล็ก	ทักษะการสังเกต	บอกท่าออกกำลังกาย	Sorry	สุขภาพร่างกายแข็งแรง

สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	การบูรณาการตามศาสตร์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
			คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คุณธรรม/เศรษฐกิจพอเพียง/ภูมิปัญญา
๗	ความปลอดภัยมีมากมาย	-ความปลอดภัยในการเล่นเครื่องเล่นสนาม -ความปลอดภัยบนท้องถนน -ความปลอดภัยในการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า -ความปลอดภัยในการใช้ยา -ความปลอดภัยการใช้ของมีคม	รู้จักเลข ๕	ทักษะการสังเกต	รู้จักพยัญชนะ ค	Medicine Safety	มีวินัยในตนเอง
๘	สัมผัสสกายทั้ง ๕	-การมองเห็น -การดมกลิ่น -การได้ยิน -การรับรู้ -การสัมผัส	นับจำนวน ๖-๑๐	ทักษะการจำแนก	ร้องเพลงสัมผัสสกายทั้งห้า	Eye	ความสะอาดและความมีวินัย
๙	หนูจำหนูทำได้	-การล้างหน้าแปรงฟัน -การอาบน้ำ -การแต่งตัว -การประทานอาหาร -การเก็บรักษาสิ่งของต่างๆ	เปรียบเทียบหนัก-เบา	ทักษะทดลอง	รู้จักพยัญชนะ ง	Eat	ขยันและมีวินัย

สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	การบูรณาการตามศาสตร์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
			คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คุณธรรม/เศรษฐกิจพอเพียง/ภูมิปัญญา
๑๐	แปลง ประกาย หนูน้อย น่ารัก	-มารยาทในการพูด -การทำความเคารพผู้ใหญ่ -มารยาทในการรับของ -มารยาทในสังคม -มารยาทในการแต่งกาย	เปรียบเทียบ มาก-น้อย	ทักษะการ ทดลอง	รู้จัก พยัญชนะ	Children	ขยันมีวินัย

สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อม

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	การบูรณาการตามศาสตร์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
			คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คุณธรรม/เศรษฐกิจพอเพียง/ภูมิปัญญา
๑๑	บ้านสุขสันต์	-ความหมายและประโยชน์ของบ้าน -พื้นที่และบริเวณของบ้าน -ส่วนประกอบของบ้าน -ห้องต่างๆภายในบ้าน -การรักษาความสะอาดบ้าน	- การจับลำดับ	ทักษะการจำแนก	ร้องเพลงบ้านของฉัน	Home	-รักษาความสะอาด -มีความสามัคคี
๑๒	ครอบครัวของฉัน	-ความเกี่ยวข้องของบุคคลในครอบครัว -หน้าที่ของบุคคลภายในบ้าน -การปฏิบัติตนต่อสมาชิกในครอบครัว -มีส่วนร่วมในครอบครัว	- ทักษะการจำแนกประเภท - จับคู่ภาพเหมือน	ทักษะการสังเกต	การเล่าเรื่องตามจินตนาการ	Family	-มีความสามัคคี -มีน้ำใจ -ขยัน -ประหยัด -ซื่อสัตย์
๑๓	เพื่อนบ้านของหนู	-บ้านใกล้เคียง -การปฏิบัติตนต่อเพื่อนบ้าน -การช่วยเหลือซึ่งกันและกันและการ -การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ประโยชน์ของเพื่อนบ้าน	- นับจำนวนเลขได้ - ทักษะการจัดลำดับ	ทักษะการจำแนก	รู้จักพยัญชนะ	Friend	-มีน้ำใจ -มีความสามัคคี

สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	การบูรณาการตามศาสตร์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
			คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คุณธรรม/เศรษฐกิจพอเพียง/ภูมิปัญญา
๑๔	ชีวิตน่ารู้	<ul style="list-style-type: none"> - สิ่งมีชีวิต (คน-สัตว์) - สิ่งไม่มีชีวิต (สิ่งของ) - ประโยชน์ – โทษสิ่งมีชีวิต - ประโยชน์ – โทษสิ่งไม่มีชีวิต - การดูแลรักษาสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต 	<ul style="list-style-type: none"> - การเปรียบเทียบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการจำแนก 	<ul style="list-style-type: none"> - ท่องคำคล้องจอง 	<ul style="list-style-type: none"> - Life - No live 	<ul style="list-style-type: none"> - การดูแลรักษา - รู้จักใช้ให้อย่างคุ้มค่า
๑๕	ฤดูกาล หรรษา	<ul style="list-style-type: none"> - ฤดูหนาว - ฤดูร้อน - ฤดูฝน - การปฏิบัติตัวตามฤดู - ปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการจำแนก - จับคู่ภาพเหมือน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการสังเกต 	<ul style="list-style-type: none"> - การเล่าเรื่องตามจินตนาการ 	<ul style="list-style-type: none"> - winter - summer - rainy season 	<ul style="list-style-type: none"> - มีน้ำใจ - มีวินัยในตนเอง
๑๖	ต้นข้าว ของชาวนา	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะของข้าว - ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า - วิธีรับประทานข้าวเจ้า - วิธีรับประทานข้าวเหนียว - การปลูกข้าว 	<ul style="list-style-type: none"> - นับจำนวนเลขได้ - ทักษะการจัดลำดับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการจำแนก 	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักพยัญชนะ 	<ul style="list-style-type: none"> - Sticky rice - rice 	<ul style="list-style-type: none"> - มีน้ำใจ - มีความสามัคคี

สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว(ต่อ)

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	การบูรณาการตามศาสตร์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
			คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คุณธรรม/เศรษฐกิจพอเพียง/ภูมิปัญญา
๑๗	นกน้อยรำเริง	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่าง/ลักษณะ - ที่อยู่อาศัย - อาหาร - การดูแล - ประโยชน์ และโทษ 	<ul style="list-style-type: none"> - การนับ - การจัดกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะสังเกต 	ร้องเพลงนกน้อย	Bird	<ul style="list-style-type: none"> - การอนุรักษ์ - ความเอื้อเฟื้อ
๑๘	ดอกไม้งามตา	<ul style="list-style-type: none"> - ชื่อดอกไม้ - ส่วนประกอบของดอกไม้ - การดูแลรักษา - สีสีนของดอกไม้แต่ละชนิด - ประโยชน์ และโทษของดอกไม้ 	<ul style="list-style-type: none"> - การจำแนก - อการเปรียบเทียบ - จับคู่ภาพเหมือน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการสังเกต 	ท่องคำคล้องจองดอกไม้	Flower	<ul style="list-style-type: none"> - การดูแลรักษา - ความสามัคคี
๑๙	มดตัวน้อย	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่าง / ลักษณะมด - ที่อยู่อาศัย - อาหาร - วงจรชีวิต - ประโยชน์และโทษ 	<ul style="list-style-type: none"> - การเปรียบเทียบ - การคัดแยกการจัดกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการสังเกต 	การอ่านตัวอักษร	Ant	<ul style="list-style-type: none"> - ชยัน - มีวินัย - มีความสามัคคี

สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว(ต่อ)

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	การบูรณาการตามศาสตร์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
			คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คุณธรรม/เศรษฐกิจพอเพียง/ภูมิปัญญา
๒๐	อ้อยฝัก ผลไม้	<ul style="list-style-type: none"> - ชนิดของฝัก ผลไม้ - รูปร่าง/ลักษณะ/สี - รสชาติของฝักผลไม้ - วิธีล้างฝัก ผลไม้ - ประโยชน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - การนับเลข - การจัดกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะสังเกต 	ร้องเพลงฝัก ผลไม้	<ul style="list-style-type: none"> - Vegetable - fruit 	<ul style="list-style-type: none"> - การเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ - ความเอื้อเฟื้อ

สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัว

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	การบูรณาการตามศาสตร์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
			คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คุณธรรม/เศรษฐกิจพอเพียง/ภูมิปัญญา
๒๑	สีสวยสดใส	<ul style="list-style-type: none"> - สีที่เด็กรู้จัก - สีที่ได้จากธรรมชาติ - ประเภทของสี (สีเทียน/สีไม้) - รังสี - สีที่หนูชอบ 	<ul style="list-style-type: none"> - การนับเลข - การเรียงลำดับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะสังเกต - การคาดเดา 	คำคล้องจอง	color	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดเก็บเข้าที่ - ความสามัคคี
๒๒	หนูน้อยนักประดิษฐ์	<ul style="list-style-type: none"> - การพับจรวดจากกระดาษ - การพับเรือจากกระดาษ - หน้ากาก - มงกุฎเจ้าชาย/เจ้าหญิง - การพับดอกไม้ 	<ul style="list-style-type: none"> - การนับเลข - การแยกประเภท 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะสังเกต - การคาดเดา 	การเล่าเรื่องราวจากจินตนาการ	paper	- ความคิดสร้างสรรค์
๒๓	โลกเราน่าอยู่	<ul style="list-style-type: none"> - การเก็บขยะ - การทิ้งขยะให้ถูกที่ - การปลูกต้นไม้ - การปลูกดอกไม้ - การดูแลรักษา 	<ul style="list-style-type: none"> - การแยก การจับกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการสังเกต 	การเล่าเรื่องราวจากชีวิตประจำวัน	Live	<ul style="list-style-type: none"> - การรักษาดูแลสิ่งแวดล้อม
๒๔	ยานพาหนะแสนสะดวก	<ul style="list-style-type: none"> - ประเภทของยานพาหนะ - ทางบก - ทางน้ำ - ทางอากาศ - โทษการใช้ยานพาหนะไม่ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดประเภท 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการสังเกต 	คำคล้องจอง	<ul style="list-style-type: none"> - Car - plane - ship 	การระมัดระวังในการใช้ยานพาหนะ

สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัว (ต่อ)

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	การบูรณาการตามศาสตร์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
			คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คุณธรรม/เศรษฐกิจพอเพียง/ภูมิปัญญา
๒๕	โลกไร้พรมแดน	<ul style="list-style-type: none"> - โทรศัพท์มือถือ - VDO call - ไปรษณีย์ - มารยาทในการสื่อสาร - ประโยชน์ของการสื่อสาร 	<ul style="list-style-type: none"> - การนับเลข - การเปรียบเทียบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะสังเกต - การคาดเดา 	เล่าเรื่องราวจากชีวิตประจำวัน	phone	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้เทคโนโลยี - ความซื่อสัตย์
๒๖	สิ่งของเครื่องใช้	<ul style="list-style-type: none"> - สิ่งของเครื่องใช้ในห้องเรียน - สิ่งของเครื่องใช้ในบ้าน - เครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตร - เครื่องมือใช้ในการก่อสร้าง - อุปกรณ์กีฬา 	<ul style="list-style-type: none"> - การนับเลข - การแยกประเภท 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะสังเกต - การคาดเดา 	ร้องเพลงเก็บของ	paper	<ul style="list-style-type: none"> - ความคิดสร้างสรรค์
๒๗	โลกเราน่าอยู่	<ul style="list-style-type: none"> - การเก็บขยะ - การทิ้งขยะให้ถูกที่ - การปลูกต้นไม้ - การปลูกดอกไม้ - การดูแลรักษา 	<ul style="list-style-type: none"> - การแยก การจับกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการสังเกต 	การเล่าเรื่องราวจากชีวิตประจำวัน	Live	<ul style="list-style-type: none"> - การรักษาดูแลสิ่งแวดล้อม
๒๘	ยานพาหนะแสนสะดวก	<ul style="list-style-type: none"> - ประเภทของยานพาหนะ - ทางบก - ทางน้ำ - ทางอากาศ - โทษการใช้ยานพาหนะไม่ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดประเภท 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการสังเกต 	คำคล้องจอง	<ul style="list-style-type: none"> - Car - plane - ship 	การระมัดระวังในการใช้ยานพาหนะ

สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัว (ต่อ)

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	การบูรณาการตามศาสตร์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
			คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คุณธรรม/เศรษฐกิจพอเพียง/ภูมิปัญญา
๒๙	สิ่งของเครื่องใช้	<ul style="list-style-type: none"> - เครื่องใช้ภายในโรงเรียน - เครื่องใช้ภายในบ้าน - เครื่องใช้ในการเกษตร - เครื่องใช้ในการก่อสร้าง - การดูแลรักษา 	<ul style="list-style-type: none"> - การนับเลข - การแยกประเภท 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะสังเกต 	<ul style="list-style-type: none"> การแสดงความคิดเห็น 	Used	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้เทคโนโลยี - การดูแลรักษา
๓๐	หัวใจนักคิด	<ul style="list-style-type: none"> - รูปทรงกลม - รูปทรงสามเหลี่ยม - รูปทรงสี่เหลี่ยม - การจำแนกเปรียบเทียบรูปทรง - การประดิษฐ์ของเล่นจากรูปทรง (กลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม) 	<ul style="list-style-type: none"> - การเปรียบเทียบ - การแยกประเภท 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะสังเกต - การคาดเดา 	<ul style="list-style-type: none"> การนำเสนอผลงาน 	shape	<ul style="list-style-type: none"> - ความคิดสร้างสรรค์

สาระ วันสำคัญ

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	การบูรณาการตามศาสตร์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
			คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คุณธรรม/เศรษฐกิจพอเพียง/ภูมิ ปัญญา
	วันวิสาขบูชา	๑. ความสำคัญ ๒. ความหมาย ๓. กิจกรรมที่ควรปฏิบัติ ๔. การเวียนเทียน ๕. การปฏิบัติตน ๖.	เกมจับคู่จำนวนที่เท่ากัน	ทักษะการสังเกต	เพลงดังดอกไม้บาน	monk	- ความเมตตา - ความซื่อสัตย์ - สุจริต
	วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา	๑. ความสำคัญ ๒. ความสำคัญวันอาสาฬหบูชา ๓. ความหมายวันเข้าพรรษา ๔. กิจกรรมที่ควรปฏิบัติ ๕. การถวายเทียนพรรษา	นับจำนวน ๑-๓	ทักษะการสังเกต	เกม มอญซ่อนผ้า	- Candle - Buddhist - Lent	- สุขภาพ - มีความรับผิดชอบ - มีน้ำใจ
	วันแม่	๑. ความสำคัญ ๒. พระราชกรณียกิจ ๓. สัญลักษณ์ของวันแม่ ๔. บทบาทหน้าที่ของแม่ ๕. การปฏิบัติตนที่ดีต่อพ่อแม่	นับจำนวน	ทักษะการสังเกต	การพูดคำคล้องจอง	mather	- ความสุภาพ

สาระ วันสำคัญ

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	การบูรณาการตามศาสตร์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
			คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คุณธรรม/เศรษฐกิจพอเพียง/ภูมิปัญญา
	เยาวชนห่างไกลยาเสพติด	๑. ความหมายของยาเสพติด ๒. ชื่อของยาเสพติด ๓. ลักษณะของยาเสพติด ๔. การป้องกัน	เกมจับคู่ภาพกับตัวเลข	ทักษะการสังเกต	เพลงตามสมัยนิยม	- Cigarette - alcohol	- มีน้ำใจ - สุขภาพ
	วันปิยมหาราช	๑. ความหมายและความสำคัญ ๒. การเลิกทาส ๓. การประปา การไฟฟ้า ๔. การรถไฟ ๕. กิจกรรมวันปิยมหาราช	เกมภาพตัดต่อรูปภาพวันปิยมหาราช	ทักษะการสังเกต	เทพเพลง การออกกำลังกาย	- Black - Friday - wreath	- มีน้ำใจ - สุขภาพ

สาระที่ ท้องถิ่น

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	การบูรณาการตามศาสตร์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
			คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คุณธรรม/เศรษฐกิจพอเพียง/ภูมิปัญญา
	ผักกาดจอบ	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักลักษณะผักกาด - ประโยชน์ของผักกาด - เครื่องปรุงของผักกาดจอบ - ลงมือทำผักกาดจอบ 	นักจำนวน ๑-๑๐	ทักษะการสังเกต	ท่องคำคล้องจองผักจอบ	Lettuce (ผักกาด)	ประหยัด
	แก่งกี้ด	<ul style="list-style-type: none"> - เรียนรู้สถานที่ท่องเที่ยว - เรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ - เรียนรู้การดำชีวิตตามวิถีชาวบ้าน - ประโยชน์ของแก่งกี้ด 	การเปรียบเทียบ การจำแนก การนับจำนวน	ทักษะการสังเกต	การอ่านออกเสียง	KANGKUED (แก่งกี้ด)	การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย แต่จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา กิจกรรมที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน การจัดประสบการณ์ควรคำนึงถึงสิ่งสำคัญต่อไปนี้

๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ
๒. ตระหนักและสนับสนุนสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับ
๓. ปฏิบัติตนต่อเด็กด้วยความรักความเข้าใจ และใช้เหตุผล
๔. ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างสมดุลครบทุกด้าน
๕. ปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม และวัฒนธรรมไทย
๖. ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับความสามารถและการเรียนรู้ของเด็ก
๗. สนับสนุนการเล่นตามธรรมชาติของเด็ก
๘. จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก
๙. ประเมินการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ
๑๐. ประสานความร่วมมือระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชน

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์ไว้ ดังนี้

๑. ดูแลสุขภาพอนามัยและตอบสนองความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล
๒. สร้างบรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น ความไว้วางใจและความมั่นคงทางอารมณ์ให้กับเด็กในวิถีชีวิตประจำวัน
๓. จัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้เลือก ลงมือกระทำและเรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้งห้า และการเคลื่อนไหวผ่านการเล่น เช่นการพ่อน (การพ่อนเล็บ)
๔. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แวดล้อมและสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็กอย่างหลากหลาย จัดทำ
โครงการเด็กไทยใส่ใจภูมิปัญญาท้องถิ่น โครงการฝึกสวนครัวของหนู โครงการท้องถิ่นน่าอยู่
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกีดช้าง องค์การบริหารส่วนตำบลกีดช้าง

๕. จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ และของเล่นที่สะอาด หลากหลาย
๖. ปลอดภัย และเหมาะสมกับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กรอบด้านรวมถึงมีพื้นที่ในการเล่นน้ำ เล่นทราย
๗. จัดหาสื่อการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติ เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก สื่อที่เอื้อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์
๘. หลีกเลี่ยงการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นพี่เลี้ยงเด็ก มุมของเล่นพื้นบ้านแต่ละ (มุมเสรี)
๙. จัดรวบรวมข้อมูล และติดตามการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลอย่าง ต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ
๑๐. จัดกระบวนการเรียนรู้โดยให้พ่อแม่ ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน การสนับสนุนสื่อ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการเด็ก ผู้ปกครองสนับสนุนสื่อพื้นบ้าน

โรงเรียนแก่งกีดสามัคคีได้จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน โดยครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ควรเรียนรู้ ตามสาระ ๔ สาระ หน่วยย่อยการเรียนรู้ และบูรณาการ วิถีชีวิตในบริบทชุมชนของบ้านเมืองกีด และสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน ที่ส่งเสริมคุณธรรมฝึกฝนและส่งเสริมให้เด็กมีทักษะชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

การจัดกิจกรรมประจำวัน

หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๑. กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน และยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก
๒. กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า ๑๕ นาที
๓. กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้งใช้เวลาประมาณ ๓๐ – ๔๐ นาที
๔. กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็นผู้ริเริ่ม กิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกาย ควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป
๕. จัดกิจกรรมที่บูรณาการ ในแต่ละสาระการเรียนรู้ ตลอดจนการบูรณาการ การเรียนรู้ STEM ศึกษาและทักษะทางด้านภาษา (ภาษาอังกฤษ)

ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน การเลือกจัดกิจกรรมในแต่ละวันต้องให้ครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

๑. การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหว และความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่างๆ จึงจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นอิสระ กลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

๒. การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่น เกมต่อภาพ ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน ใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว และการละเล่นพื้นบ้าน

๓. การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กมีความรู้สึก ที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ประหยัด มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาท การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย วิถีคนเมือง วิถีชนเผ่า และศาสนาที่นับถือ จึงจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่น ให้เด็กได้ตัดสินใจเลือก ได้รับการ ตอบสนองความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนรู้

๔. การพัฒนาสังคมนิสัย เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น จึงจัดให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน อย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่น และทำงานร่วมกับผู้อื่น

๕. การพัฒนาการคิด เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต จำแนก จัดหมวดหมู่ จึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมา พูดคุยกับเด็ก ทดลอง ศึกษาออกสถานที่ ประกอบอาหาร หรือจัดให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาที่ เหมาะสมกับวัยอย่างหลากหลาย ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและในการทำกิจกรรมทั้งที่เป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

๖. การพัฒนาภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสาร ที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ จึงจัดกิจกรรมในลักษณะของการบูรณาการทางภาษาให้มีความหลากหลาย เช่น ไทย ภาษาอังกฤษ คำเมือง เป็นต้น มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่านและบุคลากรที่แวดล้อม ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็ก เป็นสำคัญ

๗. การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก และความเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว โดยใช้กิจกรรมศิลปะและดนตรีเป็นสื่อ ใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ให้ประดิษฐ์ สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็กเล่นบทบาทสมมติในมุมเล่นต่าง ๆ เล่น น้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้าง

รูปแบบการจัดกิจกรรมประจำวัน

โรงเรียนแก้งกีดสามัคคีมีการจัดตารางกิจกรรมประจำที่ที่หลากหลายและสามารถยืดหยุ่นตามความสนใจของเด็กและความเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน โดยคำนึงถึงการจัดกิจกรรมที่

ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน บนพื้นฐานการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการการเรียนรู้ ที่ให้เด็กทำกิจกรรมได้อย่างมีความสุข โดยมีการจัดกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

๑. กิจกรรมเสรี / การเล่นตามมุม

กิจกรรมเสรี/การเล่นตามมุมเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นอิสระตามมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์หรือศูนย์การเรียนรู้ ที่จัดไว้ในห้องเรียน เช่น มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์หรือ มุมบ้าน เป็นต้น มุมต่างๆ เหล่านี้เด็กมีโอกาเลือกเล่นได้อย่างเสรีตามความสนใจและความต้องการของเด็ก ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม กิจกรรมเสรีนอกจากให้เด็กเล่นตามมุมแล้ว อาจให้เด็กเลือกทำ กิจกรรมที่ผู้สอนจัดเสริมขึ้น เช่น เกมการศึกษา เครื่องเล่นสัมผัส กิจกรรมสร้างสรรค์ประเภทต่างๆ การละเล่นพื้นบ้านล้านนา โดยมีวิธีการจัดกิจกรรม ดังนี้

- จัดกิจกรรมเสรี โดยเปิดโอกาสให้เด็กเลือกทำ กิจกรรมสร้างสรรค์และเล่นตามมุมเล่นในช่วงเวลาเดียวกันอย่างอิสระ
- จัดกิจกรรมเสรี เน้นให้เด็กเลือกทำ กิจกรรมสร้างสรรค์อย่างน้อย ๑-๒ อย่าง หรือตามข้อตกลงในแต่ละวัน
- จัดกิจกรรมเสรี ที่มุมประสบการณ์อย่างน้อย ๕ มุม เช่น มุมบล็อก มุมบทบาทสมมุติ มุมดนตรี มุมหนังสือ มุมวิถีล้านนาและประชาคมอาเซียน เพื่อให้เด็กได้เลือกเล่นได้อย่างอิสระ

๒. กิจกรรมสร้างสรรค์

กิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยเด็กให้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ โดยใช้ศิลปะ เช่น การเขียนภาพ การปั้น การฉีก-ปะ การตัดปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์ หรือวิธีการอื่นที่เด็กได้คิดสร้างสรรค์และเหมาะกับพัฒนาการ การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ควรจัดให้เด็กทำ สัปดาห์ละ ๒ - ๓ กิจกรรม ให้เด็กเลือกทำ อย่างน้อย ๑ - ๒ กิจกรรมตามความสนใจ

๓. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

การเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง ซึ่งจังหวะและดนตรีที่ใช้ประกอบได้แก่เสียงปรบมือ เสียงเพลง เสียงเคาะไม้ รำมะนา กลอง ฯลฯ มาประกอบการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ เด็กวัยนี้ร่างกายกำลังอยู่ในระหว่างพัฒนาการใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายยังไม่ผสมผสานหรือประสานสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ การเคลื่อนไหวของเด็กมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

๑. ซ้ำ ได้แก่ การคืบ คลาน
๒. เร็ว ได้แก่ การวิ่ง
๓. นุ่มนวล ได้แก่ การไหว้ การบิน
๔. ชิ่งชิ่ง ได้แก่ การกระที่บเท้าตักๆ ตีกลองตัก ๆ
๕. ร่าเริงมีความสุข ได้แก่ การปรบมือ หัวเราะ

๖. เศร้าโศกเสียใจ ได้แก่ สีหน้า ท่าทาง

ทิศทางการเคลื่อนไหว

๑. เคลื่อนไหวไปข้างหน้าและข้างหลัง
๒. เคลื่อนไหวไปข้างซ้ายและข้างขวา
๓. เคลื่อนตัวขึ้นและลง
๔. เคลื่อนไหวรอบทิศ

รูปแบบการเคลื่อนไหว

๑. การเคลื่อนไหวพื้นฐาน ได้แก่ การเคลื่อนไหวตามธรรมชาติของเด็ก มี ๒ ประเภท
 - ๑.๑ การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ได้แก่ ตบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา ชันเข่า เคาะเท้าเคลื่อนไหวมือ
แขน นิ้วมือ เท้า และปลายเท้า
 - ๑.๒ การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ได้แก่ คลาน คืบ เดิน วิ่ง กระโดด ควบม้า ก้าวกระโดด
๒. การเลียนแบบ มี ๔ ประเภท
 - ๒.๑ เลียนแบบท่าทางสัตว์
 - ๒.๒ เลียนแบบท่าทางคน
 - ๒.๓ เลียนแบบเครื่องยนต์กลไกและเครื่องเล่น
 - ๒.๔ เลียนแบบปรากฏการณ์ธรรมชาติ
๓. การเคลื่อนไหวตามบทเพลง ได้แก่ การเคลื่อนไหวหรือท่า ท่าทางประกอบเพลง เช่น เพลงไก่ เพลงข้ามถนน ฯลฯ
๔. การทำ ท่าทางกายบริหารประกอบเพลง ได้แก่ การทำ ท่าทางกายบริหารตามจังหวะและทำ นองเพลงหรือคำ
คล้องจอง
๕. การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ การเคลื่อนไหวที่ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ท่าทางขึ้นเอง อาจชี้ นำ ด้วยการป้อนคำ
ถามเคลื่อนไหวโดยใช้อุปกรณ์ประกอบ เช่น ห่วงหวาย แถบผ้าริบบิ้น ลูกทราย ฯลฯ
๖. การเล่นหรือการแสดงท่าทางตามคำ บรรยาย เรื่องราว ได้แก่ การเคลื่อนไหวหรือแสดงท่าทางตามจินตนาการจาก
เรื่องราวหรือคำ บรรยายที่ผู้สอนเล่า
๗. การปฏิบัติตามคำสั่งและข้อตกลงได้แก่ การเคลื่อนไหวหรือท่า ท่าทางตามสัญญาหรือคำ สั่งตามที่ได้ตกลงไว้ก่อน
เริ่มกิจกรรม
๘. การฝึกทำ ท่าทางเป็นผู้นำ ผู้ตาม ได้แก่ การเคลื่อนไหวหรือท่า ท่าทางจากความคิดสร้างสรรค์ของเด็กเอง แล้วให้
เพื่อนปฏิบัติตามกิจกรรม

๔. กิจกรรมเสริมประสบการณ์

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่จัดมุ่งฝึกให้เด็กได้มีโอกาสฟัง พูด สังเกต คิดแก้ปัญหาใช้เหตุผลและฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน โดยจัดกิจกรรมด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น สนทนา อภิปราย สาธิตทดลอง เล่านิทาน เล่นบทบาทสมมติ ร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง ศึกษานอกสถานที่ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และในการจัดกิจกรรมประสบการณ์จะมีการบูรณาการ STEM ศึกษา และภาษา การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถจัดได้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่หลากหลายดังนี้

๑. การสนทนา อภิปราย เป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาในการพูด การฟังรู้จักแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งสื่อที่ใช้อาจเป็นของจริงของจำลอง รูปภาพ สถานการณ์จำลอง ฯลฯ

๒. การเล่านิทาน เป็นการเล่าเรื่องต่างๆ ส่วนมากจะเป็นเรื่องที่เน้นการปลูกฝังให้เกิดคุณธรรมจริยธรรม นิทานล้านนา วิธีการนี้จะช่วยให้เด็กเข้าใจได้ดีขึ้น ในการเล่านิทานสื่อที่ใช้อาจเป็นรูปภาพหนังสือนิทาน หุ่น การแสดงท่าทางประกอบการเล่าเรื่อง

๓. การสาธิต เป็นการจัดกิจกรรมที่ต้องการให้เด็กได้สังเกตและเรียนรู้ตามขั้นตอนของกิจกรรมนั้นๆ ในบางครั้งผู้สอนอาจให้เด็กอาสาสมัครเป็นผู้สาธิตร่วมกับผู้สอน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง เช่น การเป่าลูกโป่ง การเล่นเกมการศึกษา การละเล่นพื้นบ้านล้านนา ฯลฯ

๔. การทดลอง / ปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เพราะได้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง ได้สังเกตการเปลี่ยนแปลง ฝึกการสังเกต การคิดแก้ปัญหา และส่งเสริมให้เด็กมีความอยากรู้อยากเห็นและค้นพบด้วยตนเอง เช่น การทดลองวิทยาศาสตร์ง่ายๆ การปลูกพืช การสังเกตการณ์เจริญเติบโตของพืชผักที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกองแขกเหนือ ผักกาด ตะไคร้ ข่า คื่นช่าย เป็นต้น

๕. การศึกษานอกสถานที่ เป็นการจัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงอีกรูปแบบหนึ่ง ด้วยการพาเด็กไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เช่น วัด ตลาด สถานีอนามัย องค์การบริหารส่วนตำบล โรงเรียนไก่ แก่งกืดเห็ดสวนเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองกืด เป็นต้น และประสานงานกับสถานที่สำคัญที่อยู่รอบๆ โรงเรียนแก่งกืดสามัคคี เพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์แก่เด็กจากการได้สัมผัสของจริง

๖. การเล่นบทบาทสมมติ เป็นการให้เด็กเล่นสมมติตนเองเป็นตัวละครต่างๆ ตามเนื้อเรื่องในนิทานหรือเรื่องราวต่างๆ อาจใช้สื่อประกอบการเล่นสมมติเพื่อสร้างความสนใจและก่อให้เกิดความสนุกสนาน เช่น หุ่นสวมศีรษะ ที่คาดศีรษะรูปคนและสัตว์รูปแบบต่างๆ เครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์ของจริงชนิดต่าง ๆ

๗. การร้องเพลง รวมทั้งการเล่นเกม ท่องคำคล้องจอง เป็นการจัดให้เด็กได้แสดงออกถึงความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาและจังหวะ

๕. กิจกรรมกลางแจ้ง

กิจกรรมกลางแจ้งเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อออกกำลังกาย เคลื่อนไหวร่างกายและแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก กิจกรรมกลางแจ้งที่โรงเรียนแก่งกืดสามัคคี จัดให้เด็กได้เล่น เช่น

๕.๑ การเล่นเครื่องเล่นสนามเครื่องเล่นสนาม เพื่อให้เด็กได้ปีนป่าย การทรงตัว เช่น เครื่องเล่นสนาม เดิน

กะลา ปีนป่ายบันได เป็นต้น

๕.๒ การเล่นทราย ซึ่งทรายเป็นสิ่งที่เด็กๆ ชอบเล่น ทั้งทรายแห้ง ทรายเปียก นำ มาก่อเป็นรูปต่าง ๆ ได้

และสามารถนำวัสดุที่เป็นธรรมชาติ เช่น กะลา กระบอไม้ เป็นต้น มาให้เด็กเล่นคู่กับการเล่นทราย

เพื่อให้เด็กเรียนรู้การชั่ง ตวง วัด ปริมาณ ซึ่งทางโรงเรียนแก่งกั๊ดสามัคคี ได้จัดบ่อทรายไว้เพื่อให้เด็กได้เล่นได้อย่างปลอดภัยและสนุกสนาน

๕.๓ การเล่นน้ำ ซึ่งเด็กทั่วไปชอบเล่นน้ำมาก การเล่นน้ำนอกจากสร้างความพอใจและคลายความเครียด

ให้เด็กแล้วยังทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้อีกด้วย เช่น เรียนรู้ทักษะการสังเกต จำแนกเปรียบเทียบ

ปริมาตร ฯลฯ อุปกรณ์ที่ใส่น้ำอาจเป็นถังที่สร้างขึ้นโดยเฉพาะหรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคงความสูง

พอที่เด็กจะยืนได้พอดี และควรมีผ้าพลาสติกกันเสื้อผ้าเปียกให้เด็กใช้คลุมระหว่างเล่น

๕.๔ การเล่นเกมในบ้านตุ๊กตา หรืออุปกรณ์ของจริงที่ไม่ใช่แล้ว เช่น หม้อ เต้า ชาม อ่าง เตารีด

เครื่องครัวตุ๊กตาสวมเป็นบุคคลในครอบครัว และการใช้วิถีชีวิตแบบล้านนา

๕.๕ การเล่นเกมกับอุปกรณ์กีฬาเป็นการนำ อุปกรณ์กีฬามาให้เด็กเล่นอย่างอิสระหรือใช้ประกอบเกมการเล่นที่

ให้อิสระแก่เด็กให้มากที่สุด ไม่ควรเน้นการแข่งขันเพื่อมุ่งหวังแพ้-ชนะ อุปกรณ์กีฬาที่นิยมนำ มาให้

เด็กเล่น เช่น ลูกบอล ห่วงยาง ลูกทราย

๕.๖ การเล่นเกมการละเล่น เป็นกิจกรรมการเล่นเกมที่จัดให้เด็กเล่น เช่น เกมการละเล่นของ

ไทยเกมการละเล่นของท้องถิ่นและเกมละเล่นพื้นบ้าน เช่น มอญซ่อนผ้า รีรีข้าวสาร แมงูโพงพาง โยน

สะบ้า เป็นต้น ทั้งนี้ยังได้จัดให้เด็กได้มีโอกาสเล่นเกมการละเล่นของอาเซียน การละเล่นเหล่านี้ต้องใช้

บริเวณที่กว้าง การเล่นอาจเล่นเป็นกลุ่มเล็ก/กลุ่มใหญ่ก็ได้ ก่อนเล่นผู้สอนอธิบายกติกาและสาธิตให้

เด็กเข้าใจ มีกติกาไม่ยุ่งยากและไม่เน้นการแข่งขัน เพราะเด็กจะเกิดความเครียดและสร้างความรู้สึกที่

ไม่ดีต่อตนเอง

๖. เกมการศึกษา

เกมการศึกษาเป็นเกมที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาต่างๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผลและเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่ ระยะ เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กวัย ๓ - ๔ ปี เช่น เกมจับคู่ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ โดมิโน ภาพตัดต่อ ต่อตามแบบ ฯลฯ

*หมายเหตุ ช่วงระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความสนใจของเด็กและความเหมาะสมของกิจกรรมนั้นๆ เช่น กิจกรรมการศึกษาออกสถานที่ การประกอบอาหาร การปลูกพืช อาจใช้เวลาานกว่าที่กำหนดไว้

นวัตกรรมการสอนโครงการ

การสอนแบบโครงการเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะสำคัญดังนี้ ความคิดพื้นฐานเชื่อว่าการเรียนรู้ของเด็กมาจากการกระทำ เด็กเป็นผู้ที่ต้องพัฒนา มีความคิด มีความมุ่งมั่น ความต้องการที่จะเรียนรู้ทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นของตนเองต้องพึ่งตนเอง การสอนแบบโครงการมุ่งพัฒนาทางร่างกายและจิตใจของเด็กไปพร้อมกัน วิธีจัดการเรียนการสอนมี ๔ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ เริ่มต้นโครงการ เด็กจะร่วมกันคิดเรื่องที่สนใจ ระยะที่ ๒ ระยะวางแผนโครงการ เป็นช่วงเวลาที่กำหนดจุดประสงค์ว่าต้องการเรียนรู้อะไร กำหนดขอบเขตเนื้อหา ระยะเวลาและวิธีการศึกษา ระยะที่ ๓ ดำเนินโครงการตามที่กำหนดไว้ที่เน้นระบวนการแก้ปัญหา จัดเป็นหัวใจของการสอนแบบโครงการ เพราะเด็กจะได้รับข้อมูลใหม่จากประสบการณ์ตรงหรือเป็นแหล่งข้อมูลพื้นฐานเพราะเด็กได้สนทนา พูดคุยกับบุคคล และสืบค้นจากแหล่งเรียนรู้ ขณะเดียวกันเด็กสามารถค้นความรู้จากแหล่งข้อมูลรอง (Secondary Sources) เช่น การดูวีดิทัศน์ การอ่านหนังสือ เป็นต้น ระยะที่ ๔ สรุปโครงการ ครูและเด็กร่วมวางแผนสรุปโครงการ เป็นขั้นตอนการประเมินโครงการ ทบทวนการปฏิบัติ และวางแผนโครงการใหม่ วิธีการสรุปโครงการอาจจะให้เด็กนำผลงานที่ได้รับมอบหมายมาแสดงต่อครูแล้วอภิปรายประเด็นปัญหา หรือให้เด็กนำเสนอผลงาน ในรูปของการจัดแสดง จัดเป็นนิทรรศการ หรือสาธิตผลงาน มีกิจกรรมหลักในโครงการ ๔ กิจกรรมคือ กิจกรรมสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมสืบค้น และกิจกรรมนำเสนอผลงาน กิจกรรมสืบค้นมีหลากหลายได้แก่ การรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ การปฏิบัติทดลอง การรวบรวมเอกสาร การรายงาน การจัดแสดงผลงานที่ได้จากโครงการ เป็นต้น เรื่องที่จะเรียนมาจากความสนใจของเด็กที่ต้องการเรียนอย่างลุ่มลึก เด็กจึงเป็นผู้วางแผนและร่วมคิด ร่วมมือสืบค้นกับผู้อื่น ครูเป็นผู้สนับสนุน สังเกตและอำนวยความสะดวก หากเรื่องนั้นมีความเป็นไปได้ มีแหล่งข้อมูลเพียงพอ พ่อแม่และชุมชนมีความพร้อมที่จะร่วมมือ ทักษะการเรียนรู้หนังสือจำนวน ให้บูรณาการในหัวเรื่องโครงการ รวมทั้งวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษา ดังนั้น หัวเรื่องหนึ่งที่เด็กสนใจเรียนรู้นั้นต้องมีเวลาอย่างน้อย ๑ สัปดาห์และควรสำรวจที่โรงเรียนเหมาะกว่าที่บ้าน

นวัตกรรม การสอนแบบ Active Learning

Active Learning เป็นกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง แปลตามตัวก็คือเป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือ การลงมือทำซึ่ง " ความรู้ " ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้การเรียนรู้โดยการอ่าน, การเขียน, การโต้ตอบ, และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์, การสังเคราะห์, และการประเมินค่า

รูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning) ครอบคลุมวิธีการจัดการเรียนรู้หลากหลายวิธี เช่น

๑. การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning)
 ๒. การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning)
 ๓. การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)
 ๔. การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)
 ๕. การเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning)
 ๖. การเรียนรู้การบริการ (Service Learning)
 ๗. การเรียนรู้จากการสืบค้น (Inquiry-Based Learning)
 ๘. การเรียนรู้ด้วยการค้นพบ (Discovery Learning)
- ฯลฯ

รูปแบบการเรียนการสอนแบบเศรษฐกิจพอเพียง

“ เศรษฐกิจพอเพียง ” เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนา และบริหารประเทศให้ดำเนินไปใน ทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอก และภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิต ด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

นวัตกรรมการสอนแบบ STEM

จุดเริ่มต้นของแนวคิด STEM Education

มีจุดเริ่มต้นมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา ที่พบว่าผลการทดสอบโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (Program for International Student Assessment หรือ PISA) และการทดสอบด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ระดับสากล (Trends in International Mathematics and Science Study

หรือ TIMSS) ของสหรัฐอเมริกา นั้นต่ำกว่าหลายประเทศ มีคะแนนวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ลดลง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความถดถอยของคุณภาพการจัดการศึกษา โดยประเทศสหรัฐอเมริกาคาดหวังว่านโยบายการศึกษาแบบการสอนด้วยการใช้ STEM Education จะช่วยยกระดับผลการสอบต่างๆให้สูงขึ้น ส่งผลให้ประชากรมีคุณภาพและส่งผลให้สามารถแก้ปัญหาของชาติในด้านอื่นๆได้

นอกจากประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วในประเทศอื่นๆ ก็ได้ให้ความสนใจการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ STEM Education เช่นในประเทศจีน อินเดีย ส่วนในประเทศไทยขณะนี้สถาบันการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(สสวท.) ก็ได้ให้ความสำคัญและส่งเสริมการใช้ STEM Education ในการจัดการเรียนการสอนในประเทศไทยเช่นกัน เพราะเราคาดหวังว่าการใช้ STEM Education จะช่วยพัฒนาการศึกษาของเด็กนักเรียนไทยให้มีคุณภาพ มีผลการทดสอบระดับนานาชาติที่สูงขึ้น

STEM Education คืออะไร ประกอบด้วยอะไรบ้าง ?

STEM Education คือ แนวทางการจัดการศึกษาที่เป็นการบูรณาการข้ามกลุ่มสาระวิชา (Interdisciplinary Integration) ระหว่างวิชาวิทยาศาสตร์ (Science : S), เทคโนโลยี (Technology : T), วิศวกรรมศาสตร์ (Engineer : E) และคณิตศาสตร์ (Mathematics : M) เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ทุกแขนงมาใช้ในการแก้ปัญหา การค้นคว้า และการพัฒนาสิ่งต่างๆในสถานการณ์โลกปัจจุบัน

STEM Education ประกอบด้วย การนำจุดเด่นของธรรมชาติวิชา ตลอดจนวิธีการสอนของแต่ละวิชามาผสมผสานกัน คือ

วิทยาศาสตร์ (S) เป็นวิชาที่ว่าด้วยความเข้าใจในธรรมชาติ การสอนวิทยาศาสตร์ในแบบ STEM Education ต้องการให้นักเรียนมีความสนใจ มีความกระตือรือร้น รู้สึกท้าทาย เกิดความมั่นใจในการเรียน ทำให้ผู้เรียนสนใจที่จะเรียนในสาขาวิทยาศาสตร์ในระดับที่สูงขึ้นและประสบความสำเร็จในการเรียน

เทคโนโลยี (T) เป็นวิชาที่ว่าด้วยกระบวนการทำงานที่มีการประยุกต์ศาสตร์สาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการแก้ปัญหา ปรับปรุง พัฒนาสิ่งต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ผ่านกระบวนการทำงานทางเทคโนโลยีที่เรียกว่า Engineering Design

วิศวกรรมศาสตร์ (E) เป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์นวัตกรรมหรือสร้างสิ่งต่างๆ เพื่อมาอำนวยความสะดวกของมนุษย์ โดยอาศัยความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และกระบวนการทางเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ชิ้นงานนั้นๆ

คณิตศาสตร์ (M) เป็นวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาเกี่ยวกับการคำนวณ กระบวนการคิดคณิตศาสตร์ ภาษาคณิตศาสตร์ และการส่งเสริมการคิดคณิตศาสตร์ขั้นสูง

ทฤษฎีที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบ STEM Education

ทฤษฎีที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบ STEM Education คือ ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน (Constructionism)

ทฤษฎี Constructionism เป็นทฤษฎีที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) เช่นเดียวกับทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism) ผู้พัฒนาทฤษฎีนี้คือ ศาสตราจารย์ ซีมัวร์ เพเพอร์ท (Seymour Papert) อาจารย์สถาบันเทคโนโลยีแมสซาชูเซตส์ (Massachusetts Institute of Technology)

แนวความคิดของทฤษฎีนี้คือ การเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเองและด้วยตนเองของผู้เรียน หากผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความคิดและนำความคิดของตนเอง ไปสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม จะทำให้เห็นความคิดนั้นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ความรู้ที่ผู้เรียนสร้างขึ้นในตนเองนี้ จะมีความหมายต่อผู้เรียน จะอยู่คงทน ผู้เรียนจะไม่ลืมง่าย และจะสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนได้ดี และยังเป็นฐานให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ใหม่ต่อไปได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด

การนำ STEM Education ไปประยุกต์ใช้

STEM Education เป็นการบูรณาการที่สามารถจัดสอนได้ในทุกระดับชั้นตั้งแต่ชั้นอนุบาล - มัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งครูผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem - Based Instruction), การจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงการ (Project - Based Instruction) และการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบ (Design - Based Instruction) ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ พัฒนาชิ้นงานได้ดี และถ้าครูผู้สอนสามารถเริ่มใช้ STEM Education ในการสอนได้เร็วเท่าใด ก็ยิ่งเป็นการเพิ่มความสามารถและศักยภาพของผู้เรียนได้มากขึ้นเท่านั้น

ข้อดี - ข้อจำกัด ของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ STEM Education

ข้อดี

๑. เป็นการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาที่เรียนกับสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีทัศนะกว้างไกล

๒. ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริงและใช้อย่างเหมาะสม

๓. เป็นการสอนที่ส่งเสริมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบ

๔. การสอนรูปแบบ STEM Education จะทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการด้านต่างๆ อย่างครบถ้วนสอดคล้องกับแนวการพัฒนาคนให้มีคุณภาพในศตวรรษที่ ๒๑ ทั้งด้านปัญญา ด้านทักษะการคิด เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และด้านคุณลักษณะ เช่น ผู้เรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม มีทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

ข้อจำกัด

๑. ประเทศไทยมีเพียงหลักสูตรการสอนที่แบ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์, เทคโนโลยี และ คณิตศาสตร์เท่านั้น แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์การเรียนรู้อื่นๆ ปรากฏอย่างชัดเจนในระดับ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน จะมีลักษณะเป็นเพียงแค่การสอดแทรกอยู่ในวิชากลุ่มวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี เท่านั้น ทำให้ขาดความชัดเจน ขาดความต่อเนื่องและขาดความสอดคล้องกันของแต่ละกลุ่มสาระ จึงทำให้ ไม่มีแนวทางให้ครูผู้สอนนำไปจัดการเรียนการสอนได้

๒. ความไม่พร้อมด้านสื่อการสอน บทเรียน ภาระงานการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน จะทำให้การจัดการเรียนการสอนแบบ STEM Education ประสบความสำเร็จได้ยาก

๓. ครูผู้สอนไม่มีความสามารถ ไม่มีความชำนาญ และไม่มีความรู้เพียงพอ ดังนั้นจึงต้องมีการเตรียมการศึกษาและวางแผนการดำเนินงาน STEM Education ให้ชัดเจน มีการอบรมให้ความรู้แก่ครู เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีรูปธรรม เนื่องจากแผนการพัฒนาครูที่ดีและชัดเจน จะมีส่วนที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเข้าใจและสามารถนำไปสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (อายุ ๓ - ๔ ปี)
สัปดาห์ที่..... สาระการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องราว เกี่ยวกับตัวเด็ก
หน่วยการเรียนรู้ อาหารดีมีประโยชน์

ความคิดรวบยอด

อาหาร คือ สิ่งที่ได้รับประทานได้ และไม่เป็นพิษต่อร่างกาย สิ่งมีชีวิตทุกชนิดต้องการอาหารช่วยให้ร่างกายเจริญเติบโตและแข็งแรง

การบูรณาการหลักปรัชญา
ของ

ความพอประมาณ
การรู้จักประมาณตนในการ
กิน / เล่น อย่างไรให้เกิด
ประโยชน์ต่อร่างกาย

ความมีเหตุผล
เด็กๆ รู้ว่าเหตุผลของการปฏิบัติตน
ให้เกิดประโยชน์ต่อร่างกาย

มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตนเอง
การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีด้วยการ
ปฏิบัติตนตามกฎ กติกา ข้อควร
ระวังอย่างเคร่งครัด

เงื่อนไขความรู้
การรู้จักและสามารถปฏิบัติตนให้เกิด
ประโยชน์จ่อร่างกาย

เงื่อนไขคุณธรรม / พลเมืองดี
คุณธรรม : ประหยัด วินัย มีน้ำใจ
พลเมืองดี : การปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ

การวิเคราะห์กิจกรรม

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

- การเคลื่อนไหวหรือทำท่าทางประกอบเพลงดีมนม
- การทำท่าทางกายบริหารประกอบเพลง
- การปฏิบัติตามคำสั่งและข้อตกลง

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

- การทดลองวิทยาศาสตร์

กิจกรรมกลางแจ้ง

- เล่นเครื่องเล่นสนาม
- การเล่นอิสระ
- กิจกรรมพลศึกษา
- การเล่นเกมการละเล่น

เกมการศึกษา

- จัดกลุ่มการเล่น
- เรียงลำดับการใช้อุปกรณ์
- จับคู่ภาพ
- การต่อภาพให้สมบูรณ์
- การจัดหมวดหมู่

อาหารดีมีประโยชน์

กิจกรรมสร้างสรรค์

- การวาดภาพและระบายสี
- การเพนท์

กิจกรรมเสรี

- มุมหนังสือ (สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้)
- มุมเครื่องเล่นสัมผัส
- มุมบ้าน (อาหารดีมีประโยชน์)
- มุมบล็อก
- มุมเกมการศึกษา (สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้)

การจัดกิจกรรมบูรณาการ

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (อายุ ๓ - ๕)
หน่วยการเรียนรู้ อาหารที่มีประโยชน์ สาระย่อย นมดีมีประโยชน์
วันที่.....

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้ : สาระการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องราว เกี่ยวกับตัวเด็ก

อาหาร คือ สิ่งที่รับประทานได้ และไม่เป็นพิษต่อร่างกาย สิ่งมีชีวิตทุกชนิดต้องการอาหารช่วยให้ร่างกายเจริญเติบโตและแข็งแรง

เนื้อหาที่จะสอนเด็ก การทำสบู่จากนมสด และมะขามเปียก

ประสบการณ์สำคัญ

๑. การร้องเพลง
๒. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่
๓. การเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ตามจังหวะ
๔. การอธิบายที่เชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น
๕. การจับคู่ภาพ
๖. เรียงลำดับการใช้อุปกรณ์
๗. การต่อภาพให้สมบูรณ์
๘. การจัดหมวดหมู่

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เด็กร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบเพลงดีมีนมได้
๒. เด็กสามารถปฏิบัติตนตามคำสั่งได้
๓. เด็กสามารถเล่นเกมการศึกษาได้
๔. เด็กสามารถทำสบู่จากนมสด และมะขามเปียกได้
๕. เด็กสามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. กล่าวทักทายร่วมกัน
๒. ครูและเด็กร่วมกันร้องเพลงดีมีนม และให้เด็กทำท่าทางประกอบเพลงตามจินตนาการของเด็ก

ขั้นสอน

๑. ให้เด็กนั่งเป็นรูปตัว U ถามเด็ก ๆ ว่า เพลงที่ร้องไปเกี่ยวกับอะไร
๒. ครูนำบัตรภาพการจับคู่สัมพันธ์ มาให้เด็กสังเกต
๓. จากนั้นให้เด็กจับคู่ภาพที่สัมพันธ์กัน
๔. เมื่อเด็กจับคู่ภาพได้สำเร็จแล้ว ให้เด็กมานำเสนอภาพที่เด็กทำได้สำเร็จแล้ว
๕. จากนั้นให้เด็กเล่นเกมการศึกษาอื่นๆ ที่เด็กเคยเล่นแล้ว (เกมจับคู่ภาพให้สมบูรณ์)

๖. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับการทำสบู่จากนมสด และมะขามเปียก
๗. ครูแนะนำอุปกรณ์ที่จะมาทำสบู่ และสาธิตวิธีการทำสบู่โดยอธิบายขั้นตอนในการทำสบู่ให้เด็กๆ ฟัง ดังนี้
 - นำหัวเชื้อสบู่ที่เตรียมไว้มาตั้งไฟอ่อนๆ ให้ละลาย
 - พอละลายดีแล้วจึงเติมนมสด และน้ำมะขามเปียก คนให้เข้ากัน
 - เทลงบนพิมพ์ ทิ้งไว้ให้เย็น แล้วจึงแกะออก
๘. เด็กและครูร่วมกันทำสบู่จากนมสดและมะขามเปียก เมื่อเสร็จแล้วเด็กช่วยกันเก็บอุปกรณ์
๙. ครูพาเด็กไปล้างมือ แล้วกลับไปที่ห้อง เด็กนั่งเป็นรูปตัว U แล้วทบทวนอีกครั้งว่าเด็กได้เรียนรู้อะไรไปบ้าง
๑๐. ครูให้เด็กทำกิจกรรมวาดภาพและระบายสีเกี่ยวกับเรื่อง que เด็กเรียนไปในวันนี้ตามจินตนาการของเด็ก
๑๑. เมื่อเสร็จแล้วเด็กช่วยกันเก็บอุปกรณ์ แล้วให้เด็กนำเสนอผลงานของตนเอง

ขั้นสรุป

เด็กและครูร่วมกันสรุปการทำกิจกรรมในครั้งนี้

สื่อและวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการทำกิจกรรม

๑. เพลงตึ่มนม
๒. บัตรภาพจับคู่สัมพันธ์
๓. เกมการจับคู่ให้สมบูรณ์
๔. วัสดุ-อุปกรณ์ในการทำสบู่ (นมสด มะขามเปียก หัวเชื้อสบู่ พิมพ์ทำสบู่)
๕. กระดาษ A ๔
๖. สีเทียน
๗. ดินสอ

การประเมินผล

ที่	วิธีการประเมิน	เนื้อหาที่ประเมิน	เครื่องมือ
๑.	สังเกต	เด็กร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบเพลงได้	แบบสังเกต
๒.	สอบถาม	เด็กสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้	แบบสอบถาม
๓.	การปฏิบัติจริง	เด็กสามารถเล่นเกมการศึกษาได้	แบบประเมินรายการ Checklist
๔.	สังเกต	เด็กสามารถทำสบู่อจากนมสด และมะขามเปียกได้	แบบสังเกต
๕.	การปฏิบัติจริง	เด็กสามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้	แบบประเมินรายการ Checklist

เกณฑ์การประเมินผล

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ระดับคะแนน		
		๓ ดีมาก	๒ ดี	๑ กำลังพัฒนา
๑	เด็กร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบเพลงที่มั่นคงได้	ร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบเพลงที่มั่นคงได้อย่างเหมาะสมด้วยตนเอง	ร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบเพลงที่มั่นคงได้อย่างเหมาะสมโดยมีครูคอยดูแล	ร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบเพลงที่มั่นคงได้อย่างเหมาะสมโดยมีครูคอยแนะนำทุกครั้ง
๒.	เด็กสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้	สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง จำนวน ๔-๕ ข้อ	สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง จำนวน ๒-๓ ข้อ	สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง จำนวน ๑ ข้อ
๓.	เด็กสามารถเล่นเกมการศึกษาได้	สามารถเล่นเกมการศึกษาได้ถูกต้องด้วยตนเอง	สามารถเล่นเกมการศึกษาได้โดยมีครูคอยแนะนำบางครั้ง	สามารถเล่นเกมการศึกษาได้โดยมีครูคอยแนะนำทุกครั้ง
๔.	เด็กสามารถทำสบู่นมสด และมะขามเปียกได้	สามารถทำสบู่นมสดและมะขามเปียกได้ถูกต้องด้วยตนเอง	สามารถทำสบู่นมสดและมะขามเปียกได้โดยมีครูคอยแนะนำบางครั้ง	สามารถทำสบู่นมสดและมะขามเปียกได้โดยมีครูคอยแนะนำทุกครั้ง
๕	เด็กสามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้	สามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้ถูกต้องด้วยตนเอง	สามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้โดยมีครูคอยแนะนำบางครั้ง	สามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้โดยมีครูคอยแนะนำทุกครั้ง

เกณฑ์การประเมิน ระดับ ๓ ดีมาก ระดับคะแนน ๑๑ - ๑๕ คะแนน
 ระดับ ๒ ดี ระดับคะแนน ๖ - ๑๐ คะแนน
 ระดับ ๑ กำลังพัฒนา ระดับคะแนน ๑ - ๕ คะแนน

ตัวอย่าง แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

กิจกรรม การทำสบู่อจากนมสด และมะขามเปียก วันที่.....

	๑.เด็กร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบเพลงดีมี			๒.เด็กสามารถปฏิบัติตนตามคำสั่งได้			๓.เด็กสามารถเล่นเกมการศึกษาได้			๔.เด็กสามารถทำสบู่อจากนมสดและมะขามเปียกได้			๕.เด็กสามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้			รวม	สรุป
	ดีมาก	ดี	กำลังพัฒนา	ดีมาก	ดี	กำลังพัฒนา	ดีมาก	ดี	กำลังพัฒนา	ดีมาก	ดี	กำลังพัฒนา	ดีมาก	ดี	กำลังพัฒนา		
A																	
B																	
C																	
D																	
E																	
รวม																	
ร้อยละ																	

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ ๓	ดีมาก	ระดับคะแนน	๑๑ - ๑๕	คะแนน
ระดับ ๔	ดี	ระดับคะแนน	๖ - ๑๐	คะแนน
ระดับ ๑	กำลังพัฒนา	ระดับคะแนน	๑ - ๕	คะแนน

การจัดสภาพแวดล้อม

การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้

การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีความสำคัญต่อเด็กเนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ดังนั้นการจัดสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของเด็ก จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของเด็ก เด็กสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่เกิดขึ้นจากการเล่น ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าซึ่งจำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน

โรงเรียนแก่งกีดสามัคคี ได้ใช้หลักในการจัดหรือสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ คือ โรงเรียนแก่งกีดสามัคคีเน้นการสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและมีความสุขเหมือนบ้าน และคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาทั้ง ๔ ด้านของเด็ก ให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุขในการเรียนรู้ โดยโรงเรียนได้ยึดหลักในการจัดสภาพแวดล้อม ดังนี้

๑.การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

หลักสำคัญในการจัดต้องคำนึงถึง ความปลอดภัย ความสะอาด ความเป็นระเบียบ เรียบร้อย เพื่อให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น มีความสุข และมีความปลอดภัยในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ซึ่งอาจจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรม ดังนี้

๑.๑ จัดพื้นที่อำนวยความสะดวกสำหรับเด็กและครู สำหรับ

- แสดงผลงานของเด็ก จัดเป็นป้ายนิเทศ หรือที่นำเสนอผลงาน
- จัดเก็บแฟ้มผลงานของเด็ก
- เก้าอี้ที่นอน เครื่องใช้ส่วนตัวเด็ก
- เก้าอี้เครื่องใช้ของครู เช่น อุปกรณ์การสอน ของใช้ส่วนตัว
- ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

๑.๒ พื้นที่มุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ภายในห้องเรียนจะจัดเป็นแบบศูนย์การเรียนรู้ โดยจัดมุมประสบการณ์บริเวณรอบห้องเรียน ได้แก่ มุมบทบาทสมมติ มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมดนตรี มุมวิทยาศาสตร์ มุมบ้าน และมุมศิลปะ ได้มีการจัดวางแต่ละมุมไว้อย่างเหมาะสม เช่น มุมที่มีเสียงดังจะไม่จัดใกล้กับมุมที่ต้องการความเงียบสงบ เป็นต้น ทั้งนี้ยังจัดให้มีสื่ออุปกรณ์ ของเล่นต่างๆ และพื้นที่สำหรับการเข้าใช้มุมไว้อย่างเพียงพอต่อความต้องการของเด็ก เพื่อให้เด็กได้เลือกเล่นอย่างอิสระและไม่ปิดกั้นการเรียนรู้ของเด็ก รายละเอียดดังนี้

- มุมบล็อก จัดให้มีบล็อกไม้ขนาดและรูปร่างที่แตกต่างกันสำหรับเด็กได้นำมาต่อประกอบกันเป็นสิ่งต่างๆ ตามจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง
- มุมหนังสือ จัดให้มีหนังสือที่หลากหลาย เช่น หนังสือนิทาน บัตรภาพ บัตรคำภาพ โปสเตอร์ เป็นต้น
- มุมบทบาทสมมติ มุมนี้ได้จัดให้เด็กได้แสดงออกผ่านการสมมติ เช่น บทบาทครอบครัว การแต่งกาย เป็นต้น

- มุมดนตรี ได้กำหนดให้มีเครื่องเล่นดนตรีชนิดต่างๆ เช่น กอง แทมบูรีน กลอง ฉิ่ง ระนาด และสื่อเครื่องดนตรีที่ประดิษฐ์ขึ้นเอง

๑.๓ พื้นที่สำหรับจัดกิจกรรม จัดไว้อย่างเหมาะสมเพียงพอกับจำนวนต่อจำนวนของเด็กและลักษณะการจัดกิจกรรม

๒. การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน

สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาณาบริเวณรอบๆ สถานศึกษา รวมทั้งจัดสนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม จัดให้มีการรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณสถานศึกษาและบริเวณรอบนอกสถานศึกษา ดูแลรักษาความสะอาด ปลูกต้นไม้ ให้ความร่มรื่นรอบๆ บริเวณสถานศึกษา สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก ทางโรงเรียนจึงได้จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ประกอบไปด้วยสนามเด็กเล่น เครื่องเล่นสนาม มุมภูมิปัญญา บ่อทราย บ่อน้ำ และจัดให้มีบริเวณสนามเด็กเล่น สนามเด็กเล่น ควรมีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน ทราย หญ้า รวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง ที่เล่นน้ำ บ่อทราย พร้อมอุปกรณ์ ประกอบการเล่น เครื่องเล่นสนามสำหรับปีนป่าย ทรงตัว ฯลฯ ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตราย ต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพแข็งแรง ปลอดภัยอยู่เสมอ และหมั่นดูแลเรื่องความสะอาด และทางศูนย์ยังได้จัดให้มีที่นั่งเล่นพักผ่อน จัดที่นั่งไว้ใต้ต้นไม้ที่ร่มเงา อาจใช้กิจกรรมกลุ่มย่อยๆ หรือกิจกรรมที่ต้องการความสงบ หรืออาจจัดเป็นลานนิทรรศการให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังจัดให้มีบริเวณธรรมชาติ ที่สำหรับปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และชื่นชมกับธรรมชาติ

๓. อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของโรงเรียนแก่งกีดสามัคคี

โรงเรียนแก่งกีดสามัคคีเป็นสถานที่อบรมเลี้ยงดูเด็ก จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยตั้งนั้น ในการก่อสร้างหรือปรับปรุงอาคาร สถานที่ และจัดภูมิทัศน์สภาพแวดล้อมทั้งภายในอาคาร และภายนอกอาคาร ต้องคำนึงถึงความมั่นคง แข็งแรง ถูกสุขลักษณะ มีความเหมาะสมและปลอดภัยแก่เด็ก เล็ก ตลอดจนการส่งเสริมสุขภาพ ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจ ไว้วางใจ การก่อสร้าง และพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของโรงเรียนจะมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กเล็ก โดยการจัดสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ อันจะส่งผลต่อสุขภาพโดยตรงในการป้องกันการแพร่กระจายของโรคติดต่อ สามารถลดความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุส่งเสริมความปลอดภัยให้กับเด็กและฝึกสุขนิสัยให้เด็กมีพฤติกรรมที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ ดังนี้

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

เป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่เป็นตัวกลาง ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก เพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก กระตุ้นให้เกิดการพัฒนา ทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ตลอดจนสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมให้แก่เด็ก

ตัวอย่างสื่อการจัดกิจกรรม

1. สื่อธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ผัก ผลไม้ ดิน หิน เป็นต้น
2. สื่อวัสดุและอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อประกอบการเรียน เช่น บัตรภาพ บัตรคำ เกม การศึกษา เครื่องเล่นภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น รถล้อเดียว ตุ๊กตาดอกไม้ ของเล่นจากกระบอกไม้ไผ่ กะลามะพร้าว

แหล่งเรียนรู้

สภาพการจัดบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัยบูรณาการการเรียนรู้ผ่านการเล่น ที่สนุกสนาน สถานศึกษา ควรดำเนินการจัดแหล่งเรียนรู้ ดังนี้

๑. กิจกรรมเสริมประสบการณ์

๑.๑ กิจกรรมเสรี / เล่นตามมุม

๑.๑.๑ มุมบทบาทสมมติ จัดเป็นมุมเล่นได้ ดังนี้

- ของจำลองเครื่องใช้ในครัว เช่น เต้า กระทะ ครก กาน้ำ เขียง มีดพลาสติก หม้อ จาน ช้อน ถ้วยชาม กะละมัง
- เครื่องเล่นตุ๊กตา เสื้อผ้าตุ๊กตา เตียง เปลเด็ก ตุ๊กตา
- อุปกรณ์เครื่องใช้ในบ้านจำลอง เช่น ชุดรับแขก โต๊ะเครื่องแป้ง หมอนอิง กระຈก ขนาดเห็นเต็มตัว หวี ตลับแป้ง โทรศัพท์ เป็นต้น
- เครื่องแต่งกายอาชีพต่างๆ เช่น ชุดเครื่องแบบทหาร ตำรวจ

๑.๑.๒. มุมบล็อก

- ไม้บล็อกหรือแท่งไม้ที่มีขนาดและรูปร่างต่างๆ กัน
- ตัวต่อเลโก้

๑.๑.๓. มุมหนังสือ

- หนังสือนิทาน หนังสือภาพ
- อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื้อ หมอนอิง

๑.๑.๔. มุมดนตรี

- เครื่องดนตรีชนิดต่างๆ เช่น ระนาด กรับ ฉิ่ง กลอง เป็นต้น

๑.๒ กิจกรรมสร้างสรรค์

๑.๒.๑ วาดภาพและระบายสี

- สีเทียนแท่งใหญ่ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำ
- พู่กันขนาดใหญ่ (เบอร์ ๑๒)
- กระดาษ
- ผ้ากันเปื้อน

๑.๒.๒ การเล่นกับสี

- การเป่าสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ สีน้ำ
- การหยดสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ พู่กัน สีน้ำ
- การพับสี มี กระดาษ สีน้ำ พู่กัน
- การทาสี มี กระดาษ สีน้ำ
- การละเลงสี มี กระดาษ สีน้ำ แป้งเปียก

๑.๒.๓ การพิมพ์ภาพ

- แม่พิมพ์จากวัสดุธรรมชาติ เช่น กิ่งไม้ ใบไม้ ก้านกล้วย ฯลฯ
- แม่พิมพ์จากวัสดุอื่นๆ เช่น เชือก เส้นด้าย ทรายาง ฯลฯ
- กระดาษ ผ้าเช็ดมือ สีโปสเตอร์ (สีน้ำ สีฝุ่น ฯลฯ)

๑.๒.๔ การปั้น เช่น ดินน้ำมัน ดินเหนียว แผ่นรองปั้น แม่พิมพ์รูปต่างๆ ไม้กวาดแบ่ง ฯลฯ

๑.๒.๕ การพับ ฉีก ตัดปะ เช่น กระดาษ หรือวัสดุอื่นๆ ที่จะใช้พับ ฉีก ตัด ปะ กรรไกร

ขนาดเล็กปลายมน กาวน้ำหรือแป้งเปียก ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๑.๒.๖ การประดิษฐ์สิ่งของจากเศษวัสดุเหลือใช้ เช่น กล่องนม แกนกระดาษทิชชู ฯลฯ

๑.๒.๗ การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย ฯลฯ

๑.๒.๘ การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ พลาสติกชิ้นเล็กๆ รูปทรงต่างๆ ผู้เล่นสามารถนำมาต่อเป็นรูปแบบต่างๆ ตามความต้องการ

๑.๓ เกมการศึกษา

๑.๓.๑ เกมจับคู่

- จับคู่รูปร่างที่เหมือนกัน
- จับคู่ภาพเงา
- จับคู่สิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน สิ่งที่ใช้คู่กัน
- จับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป
- จับคู่ภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน
- จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม

๑.๓.๒ เกมภาพตัดต่อ

- ภาพตัดต่อที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ เช่น ผลไม้ ผัก ฯลฯ

๑.๓.๓ เกมจัดหมวดหมู่

- ภาพสิ่งต่างๆ ที่นำมาจัดเป็นพวกๆ
- ภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน

๑.๔ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมในวงกลม

สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์จะใช้สื่อที่เป็นของจริงของจำลอง บัตรภาพ บัตรคำ ที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้

๑.๕ กิจกรรมกลางแจ้ง

๑.๕.๑ เครื่องเล่นสนาม เช่น เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน ฯลฯ

๑.๕.๒ ที่เล่นทราย มีทรายละเอียด เครื่องเล่นทราย เครื่องตวง ฯลฯ

๑.๕.๓ ที่เล่นน้ำ เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อนพลาสติก อุปกรณ์เล่นน้ำ เช่น ถ้วยตวง ขวด สายยาง กรวยกรอกน้ำ ตุ๊กตายาง ฯลฯ

๑.๖ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

๑.๖.๑ เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ

๑.๖.๒ อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น หนังสือพิมพ์ ธิบิ้น แอบผ้า ห่วงหวาย ฯลฯ

๒. สื่อเทคโนโลยี

- คอมพิวเตอร์
- โทรทัศน์
- เครื่องเล่นซีดี
- ชุดเครื่องเสียง
- CD / DVD
- ไมโครโฟน

๓. สื่อวิทยาศาสตร์

- เครื่องชั่ง
- ตลับเมตร
- แวนขยาย
- ถ้วยตวง/ ช้อนตวง
- พรอท

๔. สื่อสัมผัส

๔.๑ ผิวสัมผัส

- ถุงทราย
- ถุงหิน
- เมล็ดพืช
- ก้อนหิน
- ก้อนกรวด
- บล็อก
- ตุ๊กตา

๔.๒ จมูก

- น้ำหอม
- มะกรูด
- ใบเตย

๔.๓ ตา

- สื่อทุกประเภทที่ให้ได้กได้ใช้ตาในการสังเกต เช่นการเจริญเติบโตของพืช

๔.๔ หู

- สื่อทุกประเภทที่ทำให้เกิดเสียงที่เด็กสามารถได้ยินเสียง เช่น เสียงเพลง เครื่องเคาะจังหวะ

๔.๕ ปาก

- สื่อทุกประเภทที่ทำให้เด็กได้รู้ถึงรสชาติ เช่น เกลือ น้ำตาล

๔.๖ กาย

- สื่อทุกประเภทที่ทำให้เด็กได้รู้สึกถึงลักษณะของอากาศร้อน อากาศเย็น เช่น พัดลม เครื่องปรับอากาศ

๕. มุมต่างๆ

๕.๑ มุมหนังสือ

- การฟัง ซีดี โทรทัศน์ วิทยุ หูฟัง
- การพูด บัตรภาพ บัตรคำ
- การอ่าน หนังสือนิทาน หนังสือภาพ บัตรภาพ บัตรคำ
- การเขียน กระดาษ ดินสอ สี ยางลบ ไม้บรรทัด

๕.๒ มุมบล็อก

- ตัวต่อบล็อก
- เลโก้
- แท่งไม้

๕.๓ มุมบทบาทสมมติ

- ชุดอาชีพต่างๆ
- ของเล่นอาชีพ

๕.๔ มุมศิลปะ

- สี
- ดินสอ
- กระดาษ
- ดินน้ำมัน

๕.๕ มุมดนตรี

- กลอง
- ฉิ่ง / ฉาบ
- แทมบูลิน
- ลูกแซ็ค

๖. สื่อและวัสดุอุปกรณ์

- สีประเภทต่างๆ
- กระดาษวาดภาพ
- ดินสอ
- กระดาษขาหยั่ง
- ยางลบ
- กระดาษไวบอร์ด
- กาว
- กรรไกร
- สก๊อตเทป
- เชือก
- กระดาษ
- แฟ้มเอกสาร
- อุปกรณ์กีฬา

๗. เครื่องเล่นสนาม

- ชุตโหน
- ม้าหมุน
- โคร่งไต่
- กระดาษลื่น
- ชิงช้า
- ม้าโยก
- ไต่เชือก

๘. เครื่องเล่นน้ำเล่นทราย

๘.๑ เครื่องเล่นน้ำ

- ตักตอลอยน้ำ
- กะละมัง
- ถังน้ำ
- ชันน้ำ
- ที่กรอกสายน้ำ
- ยางใส

๘.๒ เครื่องเล่นทราย

- กระบะทราย
- รถตัก
- ถังเครื่องก่อสร้าง
- ขอบเล่นสำหรับเล่นทราย
- แบบพิมพ์เล่นทราย

๙. สื่อจากเศษวัสดุธรรมชาติ

- กิ่งใบ
- ใบไม้แห้ง
- เปลือกไม้
- ดอกไม้แห้ง
- เปลือกหอย
- ก้อนหิน
- กะลา

๑๐. สื่อเศษวัสดุเหลือใช้

- กล้องนม
- ถุงนม
- หลอดดูด
- หนังสือพิมพ์
- ถุงขนม
- ถุงน้ำยาปรับผ้านุ่ม
- กระดาษลัง

๑๑. สื่อธรรมชาติ

- สนามกลางแจ้ง
- สวนหย่อม
- สวนสมุนไพร
- สวนผักสวนครัว

แหล่งเรียนรู้

๑. ศูนย์ราชการ
 - องค์การบริหารส่วนตำบลกุดช้าง
 - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกุดช้าง
 - โรงเรียนแก่งกุดสามัคคี
๒. ศูนย์อนุรักษ์ต่าง ๆ
 - วัด
 - ปางช้างแม่ตะมาน
 - แก่งกุด
๓. ประเพณีวัฒนธรรม
 - ประเพณีี่เป็ง
 - วันเข้าพรรษา
 - ประเพณีสลาภัต
 - ประเพณีปอยหลวง
 - ประเพณีปีใหม่เมือง

๔. วันสำคัญ

- วันครู
- วันแม่แห่งชาติ
- วันพ่อแห่งชาติ
- วันสงกรานต์
- วันขึ้นปีใหม่
- วันสำคัญทางศาสนา

๕. แหล่งธรรมชาติ

- ต้นไม้ ใบ ดอก ผล ลำต้น ราก
- แหล่งน้ำ แม่น้ำวัง ห้วย คลอง บึง
- ดิน ดินเหนียว ดินร่วน ดินทราย

๖. สัตว์

- สัตว์บก
- สัตว์น้ำ
- สัตว์ครึ่งบก ครึ่งน้ำ

๗. ชุมชน

- อาชีพ อาชีพต่าง ๆ ในชุมชน
- อาหารการกิน
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ตลาด
- สมุนไพร

๘. สถานที่ท่องเที่ยว

- แก่งกี้ด
- ปางช้างแม่ตะมาน

ส่วนที่ ๔

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการ หมายถึง กระบวนการสังเกตพฤติกรรมของเด็กในขณะทำกิจกรรม แล้วจดบันทึกลงในเครื่องมือที่ครู สร้างขึ้นหรือกำหนดอย่างต่อเนื่อง เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกในแต่ละครั้ง เป็นข้อมูลในการพัฒนากิจกรรมให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ ๓ - ๔ ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวันผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเด็กต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ ให้นำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาพิจารณา ปรับปรุงวางแผนการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินพัฒนาการควรยึดหลัก ดังนี้

๑. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ
๒. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน
๓. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
๔. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ควรใช้แบบทดสอบ
๕. สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ ๓ - ๔ ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ

ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย จะต้องผ่านขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑. ศึกษาและทำความเข้าใจพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงอายุทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังปรากฏในหลักสูตรสถานศึกษาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างละเอียด จึงจะทำให้ดำเนินการประเมินพัฒนาการได้อย่างถูกต้องและตรงตามความจริง
๒. วางแผนเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสม สำหรับใช้บันทึกและประเมินพัฒนาการ เช่น แบบบันทึกพฤติกรรม เหมาะที่จะใช้บันทึกพฤติกรรมของเด็ก การบันทึกกรายวันเหมาะกับการบันทึกกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน การบันทึกการเลือกของเด็กเหมาะสำหรับใช้บันทึกลักษณะเฉพาะหรือปฏิกิริยาที่เด็กมีต่อสิ่งต่างๆ รอบตัว เป็นต้น ดังนั้นจึงเป็น

หน้าที่ของครู ที่จะเลือกใช้เครื่องมือประเมินพัฒนาการให้เหมาะสม เพื่อจะได้ผลของพัฒนาการที่ถูกต้องตามต้องการ

๓. ดำเนินการประเมินและบันทึกพัฒนาการ หลังจากที่ได้วางแผนและเลือกเครื่องมือที่จะใช้ประเมินและบันทึกพัฒนาการแล้ว ก่อนจะลงมือประเมินและบันทึกจะต้องอ่านคู่มือหรือคำอธิบายวิธีการใช้เครื่องมือต่างๆ อย่างละเอียด แล้วจึงดำเนินการตามขั้นตอนที่ปรากฏในคู่มือและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรต่อไป
๔. ประเมินและสรุป การประเมินและสรุปนั้นต้องดูจากผลการประเมินหลายๆ ครั้ง มิใช่เพียงครั้งเดียว หรือนำเอาผลจากการประเมินเพียงครั้งเดียวมาสรุป อาจทำให้ผิดพลาดได้ ผลการประเมินดูได้จากผลที่ปรากฏในเครื่องมือประเมินและบันทึกพัฒนาการ เช่น ประเมินการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กอายุ ๓ ปี ปรากฏว่าย่างเดินขึ้นบันไดสลับเท้าไม่ได้ ก็ต้องมาตีความว่ากำลังขาของเด็กยังมีไม่พอที่จะเดินสลับเท้าขึ้นบันได อาจสรุปได้ว่าพัฒนาการกล้ามเนื้อใหญ่ยังไม่แข็งแรงเหมาะสมกับวัย ต้องจัดกิจกรรมการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ส่วนขาต่อไป
๕. รายงานผล เมื่อได้ผลจากการประเมินและสรุปพัฒนาการของเด็กแล้ว ครูจะต้องตัดสินใจว่าจะรายงานข้อมูลไปยังผู้ใด เพื่อจุดประสงค์อะไร และจะต้องใช้รูปแบบใดสำหรับรายงาน เช่น ต้องรายงานผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ปกครอง เพื่อให้ทราบว่าการกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้เด็กนั้น ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กแต่ละคนอย่างไร เป็นไปตามจุดประสงค์หรือไม่ เพื่อจะได้วางแผนช่วยเหลือเด็กได้ตรงตามความต้องการต่อไป โดยทางโรงเรียนจะมีสมุดรายงานประจำตัวเด็ก ครูใช้สมุดรายงานนั้นเป็นเครื่องมือหรือแบบรายงานผู้ปกครองได้ และถ้าครู มีข้อเสนอแนะหรือจะขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กก็อาจจะเพิ่มเติมลงไปในสมุดรายงาน และต้องคำนึงไว้เสมอไม่ว่าจะใช้แบบรายงานใด ข้อมูลควรจะมี ความหมายเกิดประโยชน์แก่เด็กเป็นสำคัญ การบันทึกข้อความลงในสมุดรายงานประจำตัวเด็ก ครูควรใช้ภาษาในทางสร้างสรรค์มากกว่าในทางลบ
๖. การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน ครูต้องตระหนักว่าการทำงานร่วมกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเป็นเรื่องสำคัญมาก ครูควรยกย่องผู้ปกครองที่พยายามมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก ครูจะต้องต้อนรับผู้ปกครองที่มาโรงเรียน ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือ เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองเพื่อรายงานเรื่องเด็ก พูดคุยด้วยตนเองหรือทางโทรศัพท์ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้ปกครองรู้สึกถึงความสำคัญของตนเองและต้องการที่จะมีส่วนร่วมกับครู ในการพัฒนาเด็กของตน

การติดต่อสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองควรจะเป็นการติดต่อสื่อสาร ๒ ทาง คือ จากโรงเรียนสู่บ้านและจากบ้านมายังโรงเรียน กระตุ้นให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นที่มีประโยชน์ต่อการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก เพราะผู้ปกครองจะให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับตัวเด็กซึ่งครูสามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาเด็กทุกคนได้เป็นอย่างดี สำหรับการติดต่อกับผู้ปกครองอาจทำได้หลายวิธีเช่น การติดต่อด้วยวาจา ได้แก่ การสนทนาด้วยตนเอง ทางโทรศัพท์ Line Facebook การเยี่ยมบ้าน การประชุมผู้ปกครอง การติดต่อด้วยวิธีอื่น เช่น ป้ายติดประกาศ วารสาร ข่าวสาร ตู้รับฟังความคิดเห็น เป็นต้น

นอกจากนี้อาจให้ผู้ปกครองอาสาสมัครมาช่วยงานผู้สอนในโรงเรียน เช่น เล่นนิทาน ร้องเพลง และอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ช่วยในเวลาเด็กทำกิจกรรมเสรี ช่วยสังเกตเด็ก บันทึกพัฒนาการ และอื่นๆ อีกมากมายที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่เด็ก ซึ่งทางโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการทำงานกับครูเป็นอย่างยิ่ง

วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการเด็ก

ในการสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยแต่ละครั้ง ควรใช้วิธีการประเมินอย่างหลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด วิธีการที่เหมาะสมและนิยมใช้ในการประเมินเด็กปฐมวัย มีด้วยกันหลายวิธี ดังต่อไปนี้

๑. การสังเกตและการบันทึก การสังเกตมีอยู่ ๒ แบบ คือ การสังเกตอย่างมีระบบ ได้แก่ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่วางไว้ และอีกแบบหนึ่งคือการสังเกตแบบไม่เป็นทางการ เป็นการสังเกตในขณะที่ยังกำลังทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น และผู้สอนจดบันทึกไว้ การสังเกตเป็นวิธีการที่ครูใช้ในการศึกษาพัฒนาการของเด็ก เมื่อมีการสังเกตก็ต้องมีการบันทึก ผู้สอนควรทราบว่าบันทึกอะไร การบันทึกพฤติกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเด็กเจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงต้องนำมาบันทึกเป็นหลักฐานไว้อย่างชัดเจน การสังเกตและการบันทึกพัฒนาการเด็กสามารถใช้แบบง่ายๆ คือ

๑.๑ แบบบันทึกพฤติกรรม ใช้บันทึกเหตุการณ์เฉพาะอย่าง โดยบรรยายพฤติกรรมเด็กผู้บันทึกต้องบันทึก วัน เดือน ปีเกิดของเด็ก และวัน เดือน ปีที่ทำการบันทึกแต่ละครั้ง

๑.๒ การบันทึกรายวัน เป็นการบันทึกเหตุการณ์หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน ถ้าหากบันทึกในรูปแบบของการบรรยายก็มักจะเน้นเฉพาะเด็กรายที่ต้องการศึกษา ข้อดีของการบันทึกรายวัน คือ การชี้ให้เห็นความสามารถเฉพาะอย่างของเด็ก จะช่วยกระตุ้นให้ผู้สอนได้พิจารณาปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคล ช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญมีข้อมูลมากขึ้นสำหรับวินิจฉัยเด็กว่าสมควรจะได้รับคำปรึกษาเพื่อลดปัญหาและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างถูกต้อง นอกจากนั้นยังช่วยชี้ให้เห็นข้อดีข้อเสียของการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี

๑.๓ แบบสำรวจรายการ ช่วยให้สามารถวิเคราะห์เด็กแต่ละคนได้ค่อนข้างละเอียดเหมาะสมกับเด็กระดับปฐมวัย

๒. การสนทนา สามารถใช้การสนทนาได้ทั้งเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและพัฒนาการใช้ภาษาของเด็กและบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกรายวัน

๓. การสัมภาษณ์ ด้วยวิธีพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ครูควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระ

จะทำให้ครูสามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กและค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้โดยบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

๔. การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล

โดยจัดเก็บข้อมูลไว้ในแฟ้มผลงาน (Portfolio) ซึ่งเป็นวิธีรวบรวมและจัดระบบข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวกับตัวเด็กโดยใช้เครื่องมือต่างๆรวบรวมเอาไว้อย่างมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนแสดงการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการแต่ละด้าน นอกจากนี้ยังรวมข้อมูลอื่นๆ เช่น แบบสอบถามผู้ปกครอง แบบสังเกตพฤติกรรม แบบบันทึกสุขภาพอนามัย ฯลฯ เอาไว้ในแฟ้มผลงาน เพื่อครูจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กอย่างชัดเจนและถูกต้อง การเก็บผลงานของเด็กจะไม่ถือว่าเป็นการประเมินผลทำงานแต่ละชิ้นถูกรวบรวมไว้โดยไม่ได้รับการประเมินจากครูและไม่มีการนำผลมาปรับปรุงพัฒนาเด็กหรือปรับปรุงการสอนของครู ดังนั้นจึงเป็นแต่การเก็บสะสมผลงานเท่านั้น เช่น แฟ้มสะสมผลงานขีดเขียน งานศิลปะ จะเป็นเพียงแค่แฟ้มสะสมงานเด็กถ้าไม่มีการประเมินแฟ้มสะสมงานนี้จะเป็นเครื่องมือการประเมินต่อเมื่องานที่สะสมแต่ละชิ้นถูกใช้ในการบ่งบอกความก้าวหน้า ความต้องการของเด็ก และเป็นการเก็บสะสมอย่างต่อเนื่องที่สร้างสรรค์โดยครูและเด็ก

ผู้สอนสามารถใช้ Portfolio อย่างมีคุณค่าสื่อสารกับผู้ปกครอง เพราะการเก็บผลงานเด็กอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอในแฟ้มสะสมงานเป็นข้อมูลให้ผู้ปกครอง ให้ผู้ปกครองสามารถเปรียบเทียบความก้าวหน้าที่ถูกของตนมีเพิ่มขึ้นจากผลงานชิ้นแรกกับชิ้นต่อมา ข้อมูลในแฟ้มสะสมงานประกอบด้วย ตัวอย่างผลงานการขีดเขียน การอ่าน และข้อมูลบางประการของเด็กที่ครูเป็นผู้บันทึก เช่น จำนวนเล่มของหนังสือที่เด็กอ่าน ความถี่ของการเลือกอ่านที่ม้วนหนังสือในช่วงเวลาเลือกเสรี การเปลี่ยนแปลงอารมณ์ทัศนคติ เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้จะสะท้อนภาพของความงอกงามในเด็กแต่ละคนได้ชัดเจนกว่าการประเมินโดยใช้การให้เกรด ครูจะต้องชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบถึงที่มาของการเลือกชิ้นงานแต่ละชิ้นที่สะสมในแฟ้มสะสมงาน เช่น เป็นชิ้นงานที่ดีที่สุดในช่วงระยะเวลาที่เลือกชิ้นงานนั้น เป็นชิ้นงานที่แสดงความต่อเนื่องของงานโครงการ ฯลฯ ครูควรเชิญผู้ปกครองมามีส่วนร่วมในการคัดสรรชิ้นงานที่บรรจุในแฟ้มของเด็ก

ข้อควรพิจารณาในการเลือกเก็บข้อมูลไว้ในแฟ้มผลงาน มีดังนี้ คือ

๔.๑ ข้อมูลที่แสดงถึงระดับพัฒนาการและความสำเร็จ เกี่ยวกับกิจกรรมที่เด็กกระทำซึ่งได้มาจากเครื่องมือการประเมิน

๔.๒ ข้อมูลที่รวบรวมจากผลงานต่างๆของเด็ก อาจให้เด็กช่วยเลือกเก็บด้วยตัวเอง หรือผู้ดูแลเด็กกับเด็กร่วมกันเลือก

๔.๓ ข้อมูลของเด็กที่ได้จากผู้ปกครอง

๕. การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก ตัวชี้ของการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่วไป ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบ เส้นรอบศีรษะ ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก แนวทางประเมินการเจริญเติบโต มีดังนี้

๕.๑ การประเมินการเจริญเติบโต โดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติ ในกราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งจะบอกการเจริญเติบโตโดยรวม วิธีการใช้กราฟมีขั้นตอนดังนี้

เมื่อชั่งน้ำหนักเด็กแล้ว นำน้ำหนักมาจุดเครื่องหมายกากบาทลงบนกราฟ และอ่านการเจริญเติบโตของเด็ก โดยดูเครื่องหมายกากบาทว่าอยู่ในแถบสีใด อ่านข้อความที่อยู่บนแถบสีนั้น ซึ่งแบ่งภาวะโภชนาการเป็น ๓ กลุ่ม คือ น้ำหนักตามเกณฑ์ น้ำหนักค่อนข้างมาก น้ำหนักค่อนข้างน้อย หากพบว่าเด็กมีน้ำหนักมากหรือน้อยกว่าเกณฑ์มากเกินไปควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที

๕.๒ การวัดเส้นรอบศีรษะ มีความสำคัญในการติดตามการเจริญเติบโตของสมอง ในเด็กที่มีเส้นรอบศีรษะเล็กกว่าปกติเมื่อเปรียบเทียบกับวัยอาจแสดงถึงความปกติของสมอง เช่น สมองเล็กกว่าปกติหรือกะโหลกศีรษะเชื่อมเร็วกว่าปกติ ซึ่งหากวินิจฉัยได้เร็วและส่งต่อเด็กไปรับการรักษาทันที่ อาจช่วยแก้ไขความพิการนี้ได้ ในทำนองเดียวกันถ้าเส้นรอบศีรษะวัดได้มากกว่าปกติเมื่อเปรียบเทียบกับวัยเด็ก ซึ่งแสดงถึงเด็กมีหัวโตกว่าปกติอาจเกิดจากมีน้ำในสมองมากกว่าปกติ โรคนี้หากวินิจฉัยได้เร็วและเด็กได้รับการรักษาทันที่ก็จะช่วยแก้ไขเป็นปกติได้เช่นกัน จึงควรวัดเส้นรอบศีรษะในเด็กอายุต่ำกว่า ๒ ปี ทุกครั้งที่รับบริการตรวจสุขภาพ

๕.๓ การตรวจสุขภาพปากและฟัน คือการตรวจสอบและรักษาสิ่งผิดปกติของฟันและปาก การรักษาให้ฟันและปากสะอาดและมีสุขภาพดีอยู่เสมอ ครูควรแนะนำให้ผู้ปกครองพาเด็กไปให้ทันตแพทย์ตรวจอย่างสม่ำเสมอปีละ ๑-๒ ครั้ง นอกจากนี้ผู้สอนควรเข้าใจวิธีดูแลฟัน ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้พิมพ์เผยแพร่เพื่อแนะนำเด็กและผู้ปกครองเพื่อดูแลรักษาฟันให้ดีอยู่เสมอ เช่น การแปรงฟันได้แนะนำให้วางแปรงตั้งฉากกับตัวฟัน ถูแปลงไปมาสั้นๆในแนวนอนให้ทั่วถึงฟันทุกซี่ในปากทั้งด้านหน้าและด้านหลังควรแปรงฟันทุกครั้งหลังกินขนมหวานหรือหลังมื้ออาหาร

๕.๔ การรับวัคซีนป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน การให้ภูมิคุ้มกันโรคต่างๆ แก่เด็กเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะจะทำให้เด็กไม่เป็นโรคต่างๆ เช่น โรคตับอักเสบบ โรคโปลิโอ บาดทะยัก ไอกรน และอื่นๆซึ่งอาจจะทำให้เด็กพิการหรือถึงแก่ชีวิตได้ กำหนดเวลาการให้ภูมิคุ้มกันโรคที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้ในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๕

ตัวอย่างแบบประเมินพัฒนาการ

แบบบันทึกพฤติกรรมแบบไม่เป็นทางการ

แบบบันทึกรายวัน

ชื่อ.....เกิดวันเดือนปี.....ชั้นอนุบาล.....

ชื่อครูผู้สอน.....วันที่บันทึก.....

สถานที่.....

พฤติกรรม

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ความคิดเห็นของครูผู้สอน

.....
.....
.....

เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

.....
.....
.....
.....

บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส

.....
.....
.....

แบบสำรวจรายการ

ชื่อ ด.ช/ด.ญ.....เกิดวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องตรงกับพฤติกรรมของเด็ก

พัฒนาการ	พฤติกรรมเด็ก	ครั้งที่ ๑		ครั้งที่ ๒		ครั้งที่ ๓		สรุป
		ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	
ด้านร่างกาย	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเองทุกครั้ง							
	๑.๒.๓ นอกพักผ่อนเป็นเวลา							
	๑.๓.๑ เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย							
ด้านอารมณ์และจิตใจ	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม							
	๓.๒.๑ กล่าวพูดกล่าวแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์							
ด้านสติปัญญา	๑๐.๑.๓ จำแนกจัดกลุ่มสิ่งต่างๆโดยใช้ลักษณะตั้งแต่ ๒ ลักษณะขึ้นไป							
	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ							

แบบบันทึกการสนทนา

ชื่อ-สกุล.....อายุ.....ปี... ..เดือน

ภาคเรียนที่/.....

กิจกรรม การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ตอนเช้า

วัน เดือน ปี	คำพูดของเด็ก	ความคิดเห็นผู้สอน

แบบบันทึกการสนทนาของเด็กชาย / เด็กหญิง

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์

เด็กหญิง/เด็กชาย.....

วัตถุประสงค์.....

ผู้สัมภาษณ์.....

ผู้ถูกสัมภาษณ์.....

ผู้สัมภาษณ์.....

ผู้ถูกสัมภาษณ์.....

ผู้สัมภาษณ์.....

ผู้ถูกสัมภาษณ์.....

แบบสัมภาษณ์ของเด็กหญิง/เด็กชาย.....

พบว่า

ผู้บันทึก.....

วันที่.....เดือน.....ปี.....

การบริหารหลักสูตร

การนำหลักสูตรปฐมวัยไปใช้ให้มีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และชุมชน ควรมีบทบาท ดังนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา

- ๑.๑ ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตร และมีวิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย
- ๑.๒ คัดเลือกครูผู้สอนที่เหมาะสม โดยควรมีคุณสมบัติ ดังนี้
 - มีวุฒิการศึกษาด้านอนุบาล ปฐมวัย หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย
 - มีความรักเด็ก จิตใจดี มีอารมณ์ขันและใจเย็น ให้ความเป็นกันเองกับเด็กอย่างเสมอภาค
 - มีบุคลิกความเป็นครู เข้าใจธรรมชาติของเด็ก
 - พุดจาสุภาพเรียบร้อย ชัดเจนเป็นแบบอย่างได้
 - มีความเป็นระเบียบ สะอาด และรู้จักประหยัด
 - มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติต่อเด็ก
 - มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก รู้จักรับฟัง พิจารณาเรื่องราวปัญหาต่างๆของเด็ก และตัดสินใจปัญหาต่างๆ อย่างมีเหตุผลและเป็นธรรม
 - มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่สมบูรณ์
- ๑.๓ ส่งเสริมการจัดบริการทางการศึกษาให้เด็กเข้าเรียนอย่างทั่วถึงและเสมอภาคและปฏิบัติการรับเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๑.๔ ส่งเสริมให้ครูผู้สอน ให้ความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
- ๑.๕ จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับเด็กรายบุคคล
- ๑.๖ นิเทศ ติดตาม กำกับการใช้หลักสูตรและประเมินผลอย่างเป็นระบบ

๒. บทบาทครูผู้ดูแลเด็กปฐมวัย

- ๒.๑ จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กที่เด็กกำหนดขึ้นด้วยตนเอง และครูผู้สอนกับเด็ก
ร่วมกันกำหนด โดยเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กให้ครบทุกด้าน
- ๒.๒ ส่งเสริมให้เด็กใช้ข้อมูลแวดล้อม ศักยภาพตัวของเด็ก และหลักทางวิชาการผลิตกระทำ หรือ
หาคำตอบในสิ่งที่เด็กเรียนรู้อย่างมีเหตุผล
- ๒.๓ กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง ด้วยวิธีการศึกษาที่นำไปสู่การ
ใฝ่รู้และพัฒนาตนเอง
- ๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กทำกิจกรรมได้เต็มศักยภาพ
และความแตกต่างของเด็กแต่ละคน
- ๒.๕ สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรม
ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ
- ๒.๖ ใช้กิจกรรมการเล่นเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒.๗ ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและเด็กในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
- ๒.๘ จัดการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริง และนำผลการประเมินมา
ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กอย่างเต็มศักยภาพ
- ๒.๙ ฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน
- ๒.๑๐ ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น ภูมิใจในตัวเองและกล้าแสดงออก
- ๒.๑๑ ฝึกการเรียนรู้หน้าที่ ความมีวินัย และการมีนิสัยที่ดี
- ๒.๑๒ จำแนกพฤติกรรมเด็ก เพื่อหาแนวทางส่งเสริม หรือแก้ปัญหารายบุคคล
- ๒.๑๓ ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน บ้าน และชุมชน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาตามศักยภาพ
และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- ๒.๑๔ ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก
- ๒.๑๕ จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร / กระบวนการเรียนรู้และพัฒนา
สื่อการเรียนรู้
- ๒.๑๖ พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้ และทันต่อข่าวสาร
เหตุการณ์เสมอ

๒.๑๗ ทำหน้าที่วางแผนกำหนดหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้

๒.๑๘ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้

๓. บทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

๓.๑ มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาและให้ความเห็นชอบ กำหนดแผนการเรียนรู้ของเด็ก ร่วมกับครูผู้สอนและเด็ก

๓.๒ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ

๓.๓ เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๔ สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น

๓.๕ อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็ก

๓.๖ ปกป้องและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยประสานความร่วมมือกับครูผู้สอน

๓.๗ เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีคุณธรรมนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้

๓.๘ มีส่วนรวมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็ก และประเมินผลการจัดการของสถานศึกษา

๔. บทบาทของชุมชน

๔.๑ มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม / ชมรมผู้ปกครอง

๔.๒ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา

๔.๓ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์จากสถานการณ์จริง

- ๔.๔ ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา
- ๔.๕ ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน
- ๔.๖ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทำหน้าที่เสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- ๔.๗ ส่งเสริมสถานศึกษาด้านวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

อ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.(๒๕๖๐).หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐. กรุงเทพฯ:คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.แนวการจัดการกิจกรรมเตรียมประสบการณ์ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๐ (สำหรับเด็ก อายุ ๒-๓ ปี).กรุงเทพฯ. (อ๊ดสำเนา)

ภาคผนวก